

MIRCEA RADU
IACOBAN

SÎMBĂȚĂ
LA
„VERITAS“

PERSONAJELE:

colegii :

- 1. ION**
- 2. GHEORGHE**
- 3. VASILE**
- 4. VALENTIN**
- 5. VICTOR**
- 6. EMILIA**
- 7. MARA**

soții, soțiile :

- 8. PETRE**
- 9. ILEANA**
- 10. SOFIA**
- 11. PUICA**
- 12. OSPĂTARUL**

Vîrsta tuturor personajelor între 32—35 de ani.

Salonul motelului „VERITAS“.

OSPĂTARUL : Cel mai corect e sistemul cu cărțile de vizită. To'ar'șu cutare... To'ar'șu cutare... Fiecare-și știe locul... Altfel, e riscant, pe cinstea mea.

ION : Nici nu știm exact cine vine.

OSPĂTARUL : Păi, ați comandat 12 meniuri.

ION : Ca să fie.

OSPĂTARUL : Și zece camere.

ION : Tot ca să fie.

OSPĂTARUL : Mă rog, cum doriți... Atunci, să fie și flori ?

PUICA (intră cu un prosop în mână) : Cum să nu fie ?

OSPĂTARUL : Avem gladiole și garoafe.

PUICA : Nu cumva să le amesteci. Separat gladiolele, separat garoafele.

OSPĂTARUL : Da, doamnă. (Iese.)

PUICA : Spălătorul e mizerabil. Și camera e plină de gândaci.

ION : Mda...

PUICA : Știi foarte bine că nu-s siciitoare. Pur și simplu sint gândaci, iar la spălător, chiuvetele-s soioase.

ION : Desigur.

PUICA : Cum fac vreo observație, te simți dator să-mi răspunzi cu „mda“ și „desigur“.

ION : De...

PUICA : Poftim, vorbește cu el !

OSPĂTARUL (revine, cu un buchet de flori din plastic) : Treizeci de flori, cite zece la trei vase, e bine ?

PUICA : Ce-s astea, dom'le ?

OSPĂTARUL (râsărind florile) : Garoafe a 4,75... și gladiole a 10,15.

PUICA : Din plastic ?

OSPĂTARUL : Țin o veșnicie.

PUICA : Aruncă-le !

OSPĂTARUL : Sint din inventar, stimată doamnă, ce, așa merge ?

PUICA : Mie să-mi pui flori naturale. Astea, să le ții pentru nunta dumitale.

OSPĂTARUL : Sint însurat, vă rog frumos.

PUICA : Aha.

ION : Puica, te rog frumos...

PUICA : Ce să mă rogi, nu vezi ce-a adus ? Ca la crîșma din Dămăroaia.

ION : N-ai fost în viața ta la crîșma din Dămăroaia.

PUICA : Și de unde știi ?

ION : Cel puțin așa cred.

OSPĂTARUL : Doamnă, vă rog, de unde să iau flori naturale ? Pînă-n oraș sint zece kilometri.

PUICA : Florile naturale se iau din natură. Pe fereastră te uiți ?

OSPĂTARUL : Cînd n-am clienți, vă rog frumos.

PUICA : Nu vezi că-i plin de flori ? Hai, fuga după margarete.

OSPĂTARUL : Ce fel de margarete, doamnă ?

PUICA : Albe.

OSPĂTARUL : Aha. Trimit un picolo.

ION : Lasă, mă duc eu.

PUICA : Tare te mai pricepi s-o ștergi cite-

odată !

ION : Chestiunile astea administrative mă depășesc total.

PUICA : Auzi ! Și-i dîtamaî directorul de liceu !

ION : Am doi adjuncți.

PUICA : Asta-i... că fără ei...

OSPĂTARUL : Să nu luați de peste șosea, că alea-s florile ocolului silvic.

ION : Mda. (Iese.)

PUICA : Vreau să gust mincarea.

OSPĂTARUL : Toată ?

PUICA : Toată.

OSPĂTARUL : Păi, nu-i gata toată.

PUICA : Dă-mi ce-i gata.

OSPĂTARUL : Salamul de Sibiu și măslin-

ele.

PUICA : Mă rog. Astea-s măslinile ?

OSPĂTARUL : Poftiți, doamnă. (Îi întinde o măslină infiptă în scobitoare.)

PUICA (gustă) : Cam sărată.

OSPĂTARUL : Așa le primim.

PUICA : Asta nu-i o scuză.

OSPĂTARUL : Da, doamnă.

PUICA : Precis că-n depozit aveau și altele.

OSPĂTARUL : Nesărate, doamnă ?

PUICA : Mai puțin sărate.

OSPĂTARUL : Nouă ni le-au dat pe astea.

PUICA : Ți-am spus că nu-i o scuză.

OSPĂTARUL : S-aduc altele ?

PUICA : De unde ?

OSPĂTARUL : Din oraș. Nu-s decît zece kilometri.

PUICA : E tirziu. Că altfel...

OSPĂTARUL : Îmi pare rău că-i tirziu.

PUICA : Dumneata mă cam ieși peste picior, așa-i ?

OSPĂTARUL : Vai de mine, clientul nostru, stăpînul nostru.

ION (intră cu un buchet de sinziene) : Poftim.

PUICA : Ce-s astea ?

ION : Nu-s din plastic.

PUICA : Ți-am spus s-aduci margarete.

ION : Nu-s. Ceea ce se vede pe geam sint ochiul-boului.

PUICA : Mă rog.

ION : Nici un „mă rog“, fiindcă au coadă scurtă și nu se pot culege.

PUICA : Sinzienele sint flori de hram.

ION : Eu ziceam că-s flori și-atît.
 PUICA : La hram de Sfîntu' Ion, lumea vine cu sinziene.
 ION : N-ai fost în viața ta la hram de Sfîntu' Ion.
 PUICA : De unde știi ?
 ION : Așa cred.
 PUICA : Ospătar ! Pune-le pe alea din plastic.
 OSPĂTARUL : O să fie ca la Dămăroaia.
 PUICA : Mai bine să semene a crișmă, decît a biserică.
 ION : Mda... Și cu astea, ce fac ?
 PUICA : Ține-le pentru colege.
 ION : Mă rog. (Ascunde buchetul după o perdea.)
 PUICA : Nac, ia încearcă tu măslinele astea. (Îi întinde o măslină înfiptă într-o scobitoare.)
 ION (gustă) : Hm.
 PUICA : Hm, da, mă rog, mda — poftim, răspunsuri de intelectual !
 ION : Ce răspuns vrei, măi nevastă, mi-ai dat o măslină, am mîncat-o și cu asta, basta.
 PUICA : Cum e ?
 ION : Cred că bună. (Ospătarul tușește semnificativ.)
 PUICA : Bună ? Ia-o și p-asta. (Îi întinde alta.)
 ION (mestecă) : Mda...
 PUICA : Adică, ce ?
 ION : Bună și-asta. (Ospătarul tușește din nou : Puica îl fulgeră cu privirea.)
 PUICA : Chiar îți place ?
 ION : Puțin cam nesărată, nu ?
 PUICA : Prea sărată.
 ION : Mă rog, dacă spui...
 PUICA : Da' tu, nu simți ?
 ION : Eu simt că-i măslină.
 PUICA : Măslină, ai ?

— G O N G —

2

Salonul motelului. Au sosit invitații : cei care, cu zece ani în urmă, aveau Facultatea de Filologie.

OSPĂTARUL (din prag) : V-aș ruga să fiți amabili și să alegeți vinul.
 PUICA : Din păcate, asta-i treabă de bărbați. Măcar p-asta s-o facă bine. Hai, ce mai așteptați ?

(Ion, Vasile, Gheorghe, Petre, ies împreună cu Ospătarul. Pauză lungă. Femeile nu se cunosc și se cercetează între ele pe furiș.)

PUICA : Mdaaa...
 ILEANA : E cam răcoare, nu ?
 SOFIA : Pare-ar fi.
 PUICA : Să-nchid geamul ?
 EMILIA : O, nu, lăsați-l așa.

PUICA : Mdaaa...
 SOFIA : Cum de ați ales motelul ăsta ?
 EMILIA : Noi l-am făcut. În vacanța anului Hl. Muncă voluntară.
 PUICA : Mai bine făceți o creșă.
 EMILIA : De ce, doamnă ?
 PUICA : Ei, am zis și eu așa...
 ILEANA : De... E tirziu ?
 PUICA : Nouă și cinci. Cu ce-ați venit ?
 ILEANA : Cu mașina.
 PUICA : Autobuzul... sau...
 ILEANA : Cu-a noastră.
 PUICA : Ce-aveți ?
 ILEANA : Trabant.
 PUICA (sec) : Aha. (Către Emilia.) Și ma-tale ?
 EMILIA : Fiat.
 PUICA : E bun. Mic, da-ncape mult. M-am speriat cite încap într-un Fiat 600 !
 EMILIA : Al nostru e 1800.
 PUICA (sec) : Aha. (Către Sofia.) Tot cu mașina ?
 SOFIA : Tot.
 PUICA : Volgă ?
 SOFIA : Wartburg.
 PUICA : Am auzit că suspensia...
 SOFIA : Da, unii spun că zguduie.
 PUICA : Și nu zgîlție ?
 SOFIA : Nu ne pasă.
 PUICA : Oricum, nu consumă.
 SOFIA : 7,3 la sută.
 PUICA : Adevărată plească.
 SOFIA : Pofțiți ?
 PUICA : Păi, nu ? Are supapele-n cap ?
 EMILIA : Warszawele au supapele-n cap.
 PUICA : Mereu confund Wartburgul cu Warszawa.
 SOFIA : Să știți că și-a noastră consumă.
 PUICA : Eh, da merită. Cîți kilometri ?
 SOFIA : Nici 30.000.
 PUICA : Înghite ceva ulei ?
 SOFIA : Normal. Cît serie în cartea tehnică... A dumneavoastră ?
 PUICA : Tot normal.
 SOFIA : Ce-aveți ?
 PUICA : IMS. Noi stăm la țară și...
 SOFIA : Și n-aveți asfalt.
 PUICA : Ba avem. L-a pus bărbatu-meu. Ne place nouă IMS-ul. La nevoie, cari și lemne cu el. Odată, am adus și-un vițel. Să văd cum aduci vițelul în Wartburg !
 SOFIA : Să știți că n-am încercat.
 PUICA (către Ileana) : Trabantul merge, merge ? Pir-pir, pir-pir, da-ți faci treaba. Și nu consumă. Nici ăsta nu consumă. Cine-l conduce ? Soțul ?
 ILEANA : N-are talent. Nu știe care-i dreapta și care-i stînga.
 PUICA : Nici cu bărbatu-meu nu pot să mă laud. La IMS îți trebuie mușchi și reflexe zdravene. Ion al meu e cu gîndul la lună.
 SOFIA : Am avut și noi Trabant. Gicu zicea că nu merită să-nvețe șoferia pe-o mașină bună și-am luat Trabant. De-atunci, îl cam supără rinichii.
 ILEANA : Deocamdată, nu ne plîngem.
 PUICA (către Emilia) : V-am văzut la televizor.

SOFIA : Aveți releu pe-aproape ?
 PUICA : Ei, ba nu. Avem de toate. Și-aflați că la noi găsești, câteodată, ceea ce-n orașe nu-i de mult. Am găsit și sufragerie „Intim“.
 EMILIA : Dormitoarele sînt „Intim“.
 SOFIA : Pardon, are dreptate, e vorba de camera de zi „Intim“.
 EMILIA : Vă rog frumos, asta nu-i sufragerie.
 PUICA : Are masă de douășpe persoane. Extensibilă.
 EMILIA : Cum poate fi „intimă“ o masă de douășpe persoane ?
 SOFIA : Depinde cu cine stai.
 PUICA : Asta, cam așa-i. Depinde cu cine stai. (Către Ileana.) Nu ?
 ILEANA : Sigur. Masa asta are douășpe locuri și începem să ne simțim ca-n familie.
 PUICA : Numai că serviciul e mizerabil. Poftim, gustați, vă rog, măslinile. (Îi întinde Sofiei o măslină.) Ei ?
 SOFIA : Parc-ar merge...
 PUICA : Vai de mine ! Ia încearcă și matală. (Îi întinde Ileanei o măslină.)
 ILEANA (refuză) : Degeaba, nu mă pricep. Nu-mi plac.
 PUICA : Mmum... O gospodină n-are voie să nu se priceapă.
 ILEANA : Nu-s gospodină.
 PUICA : Asta nu se spune. (Îi întinde măslina Emiliei.) Încercați-o.
 EMILIA (gustă) : De Pireu, așa-i ?
 PUICA : De Pireu, de ne-Pireu, sînt sărute și zbircite, asta se vede de la o poștă.
 ILEANA : Cine are ochi format.
 SOFIA : La urma urmei, nu stă seara-ntr-o măslină, nu ?
 PUICA : Un amănunt ca ăsta poate să-ți strice cheful.
 ILEANA : Nu-i mai bine că nu mănînc măslină ?
 PUICA : Nu-i decît un exemplu. Să vedeți pateurile !
 ILEANA : Nici pateuri nu mănînc.
 PUICA : Am auzit că poeții se hrănesc cu duh sfînt, nu și nevestele lor.
 ILEANA : Mănînc ce-mi place.
 PUICA : Ei, na, doar nu te-ai supărat.
 SOFIA (ca să schimbe vorba) : Ce-or fi făcînd bărbații ? E de-a dreptul suspect.
 PUICA : Ioanece !
 ION (de dincolo) : Vine, vineee !

(Bărbații intră, aducînd victorioși cîteva sticle.)

PETRE : Nevestele, grasă de Cotnari...
 VASILE : ...și bărbații, Cabernet.
 ILEANA : Sile, ai gustat cam mult.
 VASILE : Un păhăruț.
 ILEANA : Nu mai bea, ajunge !
 ION : Hai, gata, toată lumea la masă !
 GHEORGHE : Încep discursurile. Muream de dor ! De cînd visam un discurs. (Toți se așează în jurul mesei.)
 ION : Ei, care-ncepe ?
 VASILE : Cred că Gicu. La discursuri trebuie simț politic.

ION (către Gheorghe) : Ei ? Ții toastul ?
 GHEORGHE : Ați uitat că-s limbă acră ? Vreți să vă stric cheful ? Poate așa, mai spre dimineață.
 ION : Pină vă hotărîți, să-nchinăm un pahar. La mulți ani, băieți ! Bine ne-am găsit ! (Toți ciocnesc.)

— G O N G —

3

ION (în continuarea unui toast) : ...și s-a dovedit astăzi că-n grupa noastră a fost, mai ales, o legătură de suflet. Ați venit de la sute de kilometri și-n urma unui biet anunț înghesuit la rubrica de mică publicitate a „României libere“. Vă rog să-mi dați voie să fiu sentimental și...
 GHEORGHE : Ești invitatul meu.
 ION : Și să afirm că... să afirm că... că...
 GHEORGHE : Afirmă, frate, odată !
 ION : Vrei să vorbești tu ?
 GHEORGHE : Nî.
 VASILE : Atunci, lasă-l în pace.
 GHEORGHE : Și tu ești sentimental ?
 VASILE : Și eu.
 GHEORGHE : Așa-s poeții.
 VASILE : Cred că și niște pietre care nu s-au văzut de zece ani ar avea dreptul să...
 GHEORGHE : Să lăcrimeze.
 PUICA : Lacrimi, din piatră seacă.
 ILEANA : Sssst ! Liniște !
 GHEORGHE : Hai, Nae, nu te intimidă.
 ION : Nu mai știu unde am rămas.
 GHEORGHE : Voi ai să afirmi că... că... că...
 ION : Că sînt emoționat.
 GHEORGHE : Asta se vede.
 EMILIA (către Gheorghe) : Ce-ar fi să-ți mai ții gura ?
 GHEORGHE : Gata, tae. Totdeauna mi-a fost frică de tine. Handbalistele au mină grea. Mai ales alea din lotul național.
 EMILIA : Nu mai sînt în lot.
 GHEORGHE : Abateri disciplinare ?
 EMILIA : Bătrînețe. Ai uitat cîți ani avem ?
 ION : Mă mai lăsați mult cu paharul în mină ?
 PUICA : Stai, Nae, jos, dacă tot nu te ascultă nimeni...
 ILEANA : Vorbește pentru mine. Eu, te ascult.
 PUICA : Ne, ne, ne, ori vorbește pentru toți ori tace.
 PETRE : Am auzit eu că filologii sînt gurativi, dar chiar așa...
 EMILIA : Atențiune, s-a trezit bărbatu-meu.
 PETRE : Parcă pină acum am dormit.
 EMILIA : Te-ai gîndit la meciurile tale.
 PETRE : Și asta-i rău ?
 ION : Propun să bem.
 GHEORGHE : Fără toast, nu beau. Vreau un toast cum scrie la carte.
 ION : Atunci, poftim, ai cuvîntul.

GHEORGHE : Ai uitat că-n studenție eram cel care vă strica cheful ?

ION : Strică-ni-l și-acum. Să văd dacă mai poți.

GHEORGHE (se ridică) : Nu-i greu. Stimăți colegi și neveste de colegi...

PETRE : Și soți. Eu sint soț de colegă.

GHEORGHE : ...Și stimăți soți de colege. Ne-am reîntilnit după zece ani, cu chelie, hurtă și riduri.

EMILIA : Ba, pardon.

GHEORGHE : Nici un „pardon”.

EMILIA : Unde vezi tu hurtă ?

GHEORGHE : Fato, mi s-a format ochiul, îți lipsește două bretele, înseamnă că porți corset.

PETRE (către Emilia) : Na, că te-a ghicit. Hă, hă...

(Emilia bea paharul pe nerăsuflăte.)

GHEORGHE : La această sfântă masă se află colegul nostru Ion, profesor emerit, deputat comunal...

PUICA : Deputat județean.

GHEORGHE : Scuzăți, deputat județean și lector la S.R.S.C. Se mai află Vasile, poetul care trimitea versuri colegelor, umplind amfiteatrele cu hirtie de scris din mape „Spicul”.

VASILE : „Caraiman”.

GHEORGHE : Din mape „Caraiman”. Vasile s-a cam dat la fund cu pseudonim cu tot, s-a alcoolizat ușor... taci din gură, te cunosc după ochi.

VASILE : Am publicat trei cărți, dacă vrei să știi. Sub pseudonim.

GHEORGHE : Care pseudonim ?

VASILE : Nu contează.

GHEORGHE : Nu cumva semnezi „Arghezi”.

VASILE : Ți-am spus că nu contează. Nu scriu pentru tine. (Bea.)

(Ileana, discret, îi dă paharul la o parte.)

GHEORGHE : Se mai află, stimăți colegi și neveste de colegi și soți de colege, subsemnatul, gazetar acrit la un cotidian de mina treia... Ia să vedem acum cine lipsește. Ioane, tu erai cu jurnalul grupei.

ION : Lipsește Victor.

GHEORGHE : Asta-i director general în minister, semnează acorduri internaționale, n-avea cum să vină la o întâlnire cu pirlitii lui de colegi.

ION : Linsește Năstase...

GHEORGHE (fals-patetic) : Iubitul și neuitatul nostru Năstase, care...

VASILE (sare în picioare) : Gura, mă !

GHEORGHE : Păi, nu era vorba să vă stric cheful ?

VASILE : Să taci din gură !

ILEANA : Sssst ! Stai jos odată !

VASILE : Ia mai lasă-mă-n pace !

ILEANA : Ce ți-a venit ?

VASILE : Să nu se lege de morți !

ILEANA : A ! (S-a speriat.) Iartă-mă. (Îi dă și paharul.) Poftim, Iartă-mă. (Vasile bea.)

ION : Ce-ar fi să tăcem câteva clipe ?

(Rînd pe rînd, lumea se ridică în picioare, păstrînd un moment de reculegere.)

PETRE (vorbește cînd era liniștea mai mare) : Ce-a avut ăsta, dom'le ?

EMILIA : Sssst !

VASILE (așezîndu-se) : Cancer, la 25 de ani.

PETRE (își face cruce) : Păzește-mă, doamne !

GHEORGHE (a rămas în picioare) : Să continui ?

PUICA : Zi-i, dom'le, înainte, zi ce ai de zis, să-ncepem să mincăm, se răcesc sarmalele.

GHEORGHE : Motivul mi se pare hotărîtor. Cine mai lipsește ?

ION : Valentin.

GHEORGHE : Valentin ?... Care Valentin ?

ION : Irimia.

GHEORGHE : Ăla care și-a cumpărat lucrarea de diplomă ?

EMILIA : Și pe care l-ai „turnat” tu.

GHEORGHE : Nu știu dacă „turnat” e termenul potrivit.

PUICA : Incurcați-vă-n termeni și-om minca sarmale sleite.

GHEORGHE : Mă rog... Și altcineva ?

ION : Asta-i tot.

GHEORGHE : Nu zău ! Da' Mara ?

ION : Am uitat-o.

GHEORGHE : Tu, s-o uiți ?

ION : De ce să n-o uit ?

PUICA : Cine-i asta, Mara ? Nu mi-a vorbit niciodată de Mara.

ION : O colegă.

PUICA : Blondă ?

GHEORGHE : Așa și-așa... Unde-i Mara ?

ION : Habar n-am.

EMILIA : A divorțat și-are doi copii. M-am întilnit cu ea la mare.

PUICA : E blondă ?

EMILIA : Șatenă, doamnă, liniștiți-vă.

PUICA : Despre toți colegii mi-a vorbit, vă știu gusturile și chefurile pe de rost, numai desne Mara asta n-am auzit.

GHEORGHE : O fi uitat-o, doamnă.

VASILE : Posezi la perfecție arta de-a strica cheful tuturor.

GHEORGHE : Păi, despre asta era vorba în propoziție. V-am prevenit. Sint specialist în materiale critice și titularul rubricii „Fapte ce trebuiesc dezaprobrate”.

EMILIA : Ce amestec are titlul ăsta ?

GHEORGHE : Nici unul.

EMILIA : Păstrează-l pentru înadaptații tăi.

ION : Ai avut dreptate : nu trebuia să te lăsăm să vorbești.

GHEORGHE : V-am spus-o de la început.

ION (se ridică) : Din păcate, nu-i putem lua vorbele înapoi. Asemenea „limbă acră” are rostul ei pe hune, dar mă tem că azi se cuvenea să tacă.

GHEORGHE : Sau să nu vină.

ION : Faptul că ai venit demonstrează destul.

GHEORGHE : Ce demonstrează ?

ION : Că nu ești acru până la capăt.

GHEORGHE : Îmi pare rău.

VASILE : Să fii sănătos !

ILEANA : Sssst ! Sile !

ION (ridică paharul) : Propun să bem pentru cei zece ani care au trecut. Pentru anii care vor veni... Pentru prietenia noastră... Și pentru împlinirea visurilor noastre. La mulți ani ! (Toți beau.)

PUICA (bea) : Dar bine, vinul ăsta e absolut acru !

— G O N G —

4

Sala este goală. Ospătarul debarasează. De dincolo, prin ușa întredeschisă, se aude muzică. Bănuim că toți se află la dans. Din cind în cind, Ospătarul se uită la cei care dansează (nu-i vedem) și zîmbește. Pe ușa principală intră Valentin. E bărbos, cu părul vilvoi, îmbrăcat neglijent.

OSPĂTARUL (îi taie calea) : E-nchis, stimabile, seara asta e-nchis.

VALENTIN : Și eu, unde-mi beau vodka ?
OSPĂTARUL : Azi, nu-i chip. Localul e-nchis.

VALENTIN : Iar nuntă ? Care se mai însoară ?

OSPĂTARUL : Petrecere aniversară. Filologi. De-ăia cu gura mare.

VALENTIN : Tăticule, mie-mi ești prieten, ne cunoaștem de-o viață, am venit cu ultimul autobuz, numai la voi e deschis peste noapte, ce naiba fac ?

OSPĂTARUL : Ia-ți o cameră. Adică nu, că și camerele-s date.

VALENTIN : Tot la filologi ?

OSPĂTARUL : Tot. C-au venit cu neveste.

VALENTIN : Și cum arată o nevestă de filolog ?

OSPĂTARUL : Afară de una, toate tac... Da' tu cam miroși a secărică.

VALENTIN : Doi lei suta, băutură populară.

OSPĂTARUL : Scumpule, în seara asta mă scuzi

VALENTIN : Și mă-nțorc zece kilometri pe jos ?

OSPĂTARUL : Da' ce, eu te-am chemat ?

VALENTIN : Camere ioc, vodka ioc, frate-meu, pareă vorbim limbi diferite.

OSPĂTARUL : Apoi, de cind cu filologii ăștia...

VALENTIN : Dau ciubuc.

OSPĂTARUL (îi arată un afiș) : La noi nu există.

VALENTIN : Ei, taci, tu !

OSPĂTARUL : Nu există, to'ar'su. E unitate model.

VALENTIN : Foarte bine, dau ciubuc model.

OSPĂTARUL : Vrei să chem portarul ?

VALENTIN : Dau și portarului.

OSPĂTARUL : Ți-a ieșit vreo lovitură ?

VALENTIN : La loz în plic. Pe cuvînt.

OSPĂTARUL : Ți-ai găsit cin-să te creadă. De șapte ani pierzi nopțile c-o vodka mică. Crezi că noi n-avem plan ? Noi nu trebuie să fim rentabili ? Și mai vorbești de ciubuc. Hai, gata, valea !

VALENTIN (îi arată portofelul) : Ia uită-te aici.

OSPĂTARUL : Fiuuu ! Ți-a murit bunica din Canada ?

VALENTIN : Ai o sută-n cap dacă mă lași să stau la masa aia.

OSPĂTARUL : E pentru tacimuri.

VALENTIN : La un colțisor.

OSPĂTARUL : Să vād suta.

VALENTIN : Uite-o. E sută model.

OSPĂTARUL : Da' să stai în nișă. C-altfel te simt filologii, și-am încurcat-o amîndoi.

VALENTIN (se instalează) : Amigos ! Un „Johnny Walker”. Mare !

OSPĂTARUL : De unde ai auzit tu expresia asta ?

VALENTIN : Dacă n-am pronunțat corect, atunci, dă-mi un „White Horse” ori „Captain Jack”. Cu gheața alături.

OSPĂTARUL : Bărbosule, ai intrat în anul morții.

VALENTIN : Norocul tău : te las moștenitor. Nimeni nu mi-e mai aproape.

OSPĂTARUL : Poate-mi lași și năravul.

VALENTIN : Nu-i nărav. E dar.

OSPĂTARUL : Care bucurie, la alții să fie. Chiar vrei whisky ?

VALENTIN : Nu m-arată mutra ?

OSPĂTARUL : Nu prea.

VALENTIN : Înseamnă că nu-s destul de bărbos. Pină mi-aduci comanda, mai crește și barba, o să fie O.K.

OSPĂTARUL : Mă, tu ai dat vreo lovitură.

VALENTIN : Nu ți-am spus ? La loz în plic.

OSPĂTARUL : Să te creadă mută' !

VALENTIN : Adică, de ce mă îndispui ?

OSPĂTARUL : Uite așa, de Murfatlar. Mă tem să nu iasă vreun bucluc.

VALENTIN : Și ce-ți pasă ?

OSPĂTARUL : Poate-mi faci vreo figură și, cît lipsesc, o țișnești la „Periniță”.

VALENTIN : Să pup filoloage ? Fii pe pace, stau aici, după colț și nu suflu.

OSPĂTARUL : Pe cîntea ta ?

VALENTIN : Dacă crezi că moneda asta circulă...

OSPĂTARUL : Cind te-au programat la dezalcoolizare ?

VALENTIN : Abia am ieșit. Nu-i de mine. Program monoton, plictiseală berechet.

OSPĂTARUL : Aha, de asta ai lipsit luna trecută.

VALENTIN : Lasă, tată, recuperez, fac și ore suplimentare, nu rămîne T.A.P.L.-ul în pierdere.

OSPĂTARUL : În regulă, dar să n-avem vorbe.

VALENTIN : Păi, tu ești cu vorbele. Eu, cu faptele. Adă trolitul.

OSPĂTARUL : Să nu iasă vreun bucluc !
(Pleacă.)

(Valentin se apropie de ușă și trage cu ochiul la cei care dansează. Greoi, face cițiva pași în ritm. O explozie de veselie anunță terminarea dansului. Valentin se ascunde în nișa lui. Perechi-perechi, invitații reîntră în sală. Sosește Ospătarul, cu paharul cu whisky. Vasile îl oprește în ușă.)

VASILE : Cui îl duci ?

OSPĂTARUL : Aăăă... Spuneam că... poate cineva...

VASILE : Poate eu. (Înhață paharul și-l bea.)

OSPĂTARUL (rămâne descumpănit) : Să vă fie de bine. (Iese cu tava.)

PUICA (cade pe scaun) : Uhhh, ce mai zbenguială ! Dansezi grozav, dom'le ! Ce meserie ai ?

PETRE : Inginer.

PUICA : De care ?

PETRE : Zoo.

PUICA : Aha, de-al nostru, de la țară. Unde-ți „desfășori dumneata activitatea” ?

PETRE : La „Dinamo”.

PUICA : Asta-i C.A.P. sau I.A.S. ?

PETRE : E un club, doamnă.

PUICA : Și are gospodărie anexă ?

PETRE : Joc fotbal, doamnă. N-ai auzit de Petre Vasile ?

PUICA : Iaca, n-am auzit. Da-nseamnă că de aia ai așa condiție fizică.

PETRE (indiferent) : Probabil.

(Ospătarul intră cu tava pe care se află alt pahar cu whisky. Vasile îl zărește și s-apropie amenințător.)

ILEANA : Sile ! Ei, nu se-aude ?

VASILE (oprindu-se fără chef) : Ce-i ?

ILEANA : Dă-mi un chibrit.

VASILE : Da' de cind fumezi ?

ILEANA : Nu eu, colega ta.

EMILIA : Abia am stins țigara.

ILEANA : Mi-a făcut impresia că vrei să fumezi.

EMILIA : Nu, multumesc. Și oricum, am brichetă.

ILEANA : Scuză-mă, Sile.

VASILE (mormăit) : Ce să mai... (Între timp, Ospătarul a dus tava în nișă. Vasile se re-așează la masă. Ileana îi umple paharul cu apă minerală.)

ION : Sănătate, băieți !

SOFIA : Hai, gata, toată lumea bea ! Prea sînteți amorțiți, v-am văzut la dans.

GHEORGHE : Nu se mai țin discursuri ?

PETRE : Lasă-le, dom'le, de discursuri !

VASILE (se ridică) : Atențiune !

ILEANA (dă să-l tragă de mîneacă) : Astîmpără-te, stai jos !

VASILE : Vreau să fac o urare.

PUICA : Linște, lăsați omul să vorbească.

VASILE : Propun să bem... să bem... în cinstea poeziei.

ILEANA : Sile !

VASILE : Ce tot vrei ?

ION : S-a propus un toast. Pentru poezie.

PUICA : Numai s-o înțelegem și noi.

ION : Dacă-i poezie, o-ntelegi.

PUICA : Lasă-mă, Nae, c-am citit niște chestii,

de mi s-au dus ochii la ceafă.

GHEORGHE : Și v-au revenit ?

PUICA : Nu se vede ?

PETRE : Așa e, dom'le, to'ar'sa are dreptate.

VASILE : Hai, cu toții. Pînă la fund. (Bea.)

GHEORGHE : Dacăș fi în locul dumitale, aș propune și eu un toast. Pentru fotbal.

OSPĂTARUL : Ați fost teribil în Danemarca, pe cuvîntul meu.

ION : Mai ales la golul doi.

OSPĂTARUL : Șut din întoarcere, fără pendulare, ce mai, o bijuterie.

PUICA (cătrec Sofia) : Bărbații ăștia-s țieniți.

PETRE (prins) : Păi, unde să pendulez ?

În stînga era Olafsson, în dreapta Skanderberg, ăla, cum îi zice...

ION : Sandrup.

PETRE : Așa, Sandrup. Îi simțeam în coastă, dacă pendulam, făceam fractură de calcaneu.

OSPĂTARUL : Ț, ț, ț, ț, ț !

EMILIA : Hai, gata, nu te mai lăuda atît !

PETRE : Nu-i vorba de laudă, doar a văzut toată țara.

GHEORGHE : Toată Europa.

OSPĂTARUL : Că era Eurovizion.

PETRE : Păi, nu-i așa ? Și cînd am simțit că nu-i chip să pendulez și s-o iau din drob,

zic : ori, ori. Și-am arș-o din bucată, de s-a dus la vinclu și-a rămas portarul țeapăn ca o conservă.

GHEORGHE (mestecînd) : A fost ofsaîd.

PETRE : Ce ?

GHEORGHE : Ofsaîd clar.

PETRE : Asta-i bună, dumnealui a văzut ofsaîd ! Păi, nu era Olafsson în dreapta ?

GHEORGHE : Și Sandrup, pe linie.

PETRE : Cum, dom'le, păi n-a fost pasă. Înapoi ?

GHEORGHE : Ofsaîd clar.

PETRE : Cum, dom'le ? (Se înăbușă.) Păi, nu era tușierul la cinci metri ?

GHEORGHE : N-a văzut.

PETRE : Și-ai văzut dumneata, de la Slobozia.

GHEORGHE : De la Sovata, că eram în concediu.

PETRE (se adresează Ospătarului) : Fii dom'le, atent... Va să zică, vin din urmă,

primesc pasa la înlînire, nu fac nici un pas, șutez din bucată și-i ofsaîd !

GHEORGHE : Ofsaîd clar.

EMILIA : Nu vezi că glumește ?

PETRE : Cu treburile astea nu se glumește.

GHEORGHE : A fost golul vieții tale, nu ?

PETRE : Da' ce, am murit ?

GHEORGHE : Pe viitor, să ai grijă de ofsaîdul în linie.

PUICA : Ce-i aia ofsaîd, dragă ?

SOFIA : Nevestele de colegi anunță că-i cazul să schimbăm disecțiua. Lăsați-l în pace

pe fotbal, hai să bem și să dansăm. Doar de asta am venit, nu ?

PETRE (către Ospătar) : Vin în dribling pînă în fața lui Olafsson, fentez, ăla se prinde și... (Continuă să explice mai departe, folosind cuțite și sticle pentru a marca pozițiile jucătorilor.)

PUICA : Nae, ce-i aia ofsaid ?

ION : Las' că-ți spun acasă.

PUICA : Acasă aud numai „mda“ și „hm“ și „de“.

ION : De... Cum vi se par sarmalele ?

PUICA : Vița-i cam groasă. Dacă o mai mura un pic...

ION : Mereu găsești cusururi.

PUICA : Ideea ta fixă. Cum scot o vorbă, cum mă pui la punct. (Către Petre.) Fii te rog amabil și gustă măslinele asta... Ei ? Cum e ?

PETRE : E... măsline.

PUICA : Nu-i sărată ?

PETRE : Dacă zici matala...

(Petre se întoarce la explicațiile pe care le oferă Ospătarului. Puica încearcă să-l convingă pe Gheorghe să guste o măsline. În fine, reușește.)

PUICA : Ei ?

GHEORGHE : E cam... ofsaid.

PETRE (tresărind) : Ascultă, știi ceva ? Eu nu-mi bat joc de munca nimănui. Golul ăla e munca mea. Ce ai cu el ?

GHEORGHE : Am greșit, voiam să spun că-i nesărată. Mai exact spus, insuficient sărată.

PUICA : Credeam că am de a face cu oameni serioși.

ION : Spune, mă, Gicule, că-i sărată, bătu-o-ar pustia de măsline.

GHEORGHE : Nu spun.

PUICA : Și de ce, mă rog ?

GHEORGHE : Fiindcă nu vreau.

PUICA : Înseamnă că e, dar nu vrei să spui.

VASILE : Terminați odată cu măslinele alea !

PUICA : E-o chestie de principiu.

EMILIA : E, e, e, ați luat-o razna de-a binelea.

OSPĂTARUL (triumfător, după ce a ascultat explicațiile lui Petre) : Imposibil, n-avea cum să fie ofsaid !

EMILIA : Dacă ești bun... un rom mic.

OSPĂTARUL : Sigur doamnă, se face, imediat. (Iese.)

PETRE : Ce ți-a venit cu romul ?

EMILIA : L-am scos din sală, că altfel, nu terminați în veci. Cît costă un rom mic ?

PETRE : Habar n-am.

VASILE : Trei lei „douș'cinci. (Ileana îl mustră din priviri.)

EMILIA : Poftim, dau trei lei, dar să nu mai aud vorbindu-se despre golul ăla.

OSPĂTARUL (aduce romul. E alarmat) : A venit o mașină.

ION : Ei și ce ? Localul e-nchiriat.

OSPĂTARUL : O mașină neagră. Și lungă.

VICTOR (din prag) : Ura, băieți ! (Exclamații de bucurie. Toată lumea se precipită către noul venit.)

GHEORGHE : Hepaaa ! Au sosit directorii generali !

(Profitînd de neatenția generală, Vasile soarbe paharul cu rom.)

— G O N G —

5

În jurul mesei.

VICTOR : Ce-ai făcut, mă Nae, în satul ăla, aud că vor să-ți ridice statuie !

ION : Cînd s-o mări fondul nescritic la primărie.

VICTOR : Hai, lasă, lasă... N-a umblat taraful vostru și prin Franța ?

ION : Păi, dacă fiecare al treilea țaran cîntă din fluier ! Eu doar i-am adunat. Și-am mai găsit vreo cițiva cu cobza și contrabasul...

GHEORGHE : Ția-s inventați. Le unge arcușul cu unt și-i urcă pe scenă să pară taraful mare și să se mire lumea. Am primit o scrisoare la redacție, pe cuvînt că s-a primit o scrisoare la redacție !

VICTOR : Tot la rubrica aia lucrezi ?

GHEORGHE : „Fapte ce trebuie dezaprobat“. Ecarisaj social.

VICTOR : Ce-ar fi să pun o vorbă și să te mute la „Fapte ce trebuie aplaudate“.

GHEORGHE : Și să scriu trei sferturi de ziar ? Mersi. Mai bine așa ! Două foiletoane pe săptămînă — ca să se păstreze echilibrul între pozitiv și negativ.

ION : Țta-i procentaj fix ?

GHEORGHE : Cum îl stabilește redactorul-șef.

ION : Dacă-i fi tu redactor-șef, ai umple gazeta cu foiletoane-bombă.

GHEORGHE : Ce să-i faci ! Deformație profesională. Toată ziua mă învîrt printre șmecherăși, borfași și fete darnice.

VICTOR : Vezi tu, de aia-i bună rotația cadrelor.

GHEORGHE : Adică ăia să scrie ziarul și eu să intru la pușcărie ?

VICTOR : Nu, frate, să te mai mute pe la alte rubrici, altfel vezi eroi de-ai tăi și unde nu-s.

GHEORGHE : Chiar și aici. Cît ești tu de director general, tot ai călcat legea.

VICTOR : Te pomenești că ai aflat cum am jefuit debitul de tutun din Piața Matache !

GHEORGHE : Pariezi că ești în culpă ?

ION : Mă, vezi că sari calul !

GHEORGHE : Lasă-mă, Nae, e colegul nostru, director general e azie, mîine și cît o mai fi, coleg ne rămîne toată viața... Pe-o sticlă de Cotnari ?

VICTOR : Mă rog. (Dau mîna.)

GHEORGHE : Ai venit cu mașina ministerului și pe benzina statului. Subiect de foileton. Trei pagini, titlu cu verzale. Adu sticla.

VICTOR : Ad-o tu. Sint în delegație. Treceam pe-aici și-am oprit o noapte.

GHEORGHE : Făcînd un mic ocol...

VICTOR : Doi kilometri de la intersecție.

GHEORGHE : Doi la dus, doi la întors...

VICTOR : Du-te, mă, naibii, că te-a înșelat flerul tău de mare gazetar ! Hai, ca să nu fie vorbe, plătim sticla pe dindouă. Nae, așteaptă-ne, venim cu ea aici.

GHEORGHE : Vă rog să fiți martori cum un director general mîtuiește presa cotidiană ! Dar noi nu ne vîndem conștiința pe-o sticlă de Cotnari ! Foiletonul apare mîine ! (Ies.)

VASILE : Nae, vreau să-ți spun ceva.

(Ileana, care totdeauna va sta ca o umbră în preajma lui Vasile, face un semn, prin care-i interzice lui Ion să-i dea de băut.)

ION : Spune, Sile.

VASILE : Auzi, tu nu mai ai un post acolo, la școala ta ?

ION : Și dac-aș avea ?

VASILE : Ia-ne și pe noi. Ileana predă matematica, nu te uita că-i tăcută, e profesoră bună, elevii o iubesc.

ION : Crezi că acolo umblă cîinii cu colaci în coadă ?

VASILE : Nu, dar am auzit că școala-i bună și nouă...

ION : E bună și nouă pentru că am făcut-o bună și nouă.

VASILE : Ai asfalt pînă-n centru...

ION : Nici asfaltul n-a venit singur. L-am chemat. Cu tirăcopul.

VASILE : Se zice că profesorii se înțeleg...

ION : Să fi văzut cum era acum zece ani ! Trei reclamații de căciulă pe săptămînă.

VASILE : Nu-mi lipsește nimic, îmi merge bine, dar aș vrea un loc unde să...

ION : Unde să găsești totul făcut.

VASILE : N-am firea ta, nu mă pot bate pentru orice. Tu așa ai fost întotdeauna. Țin minte cum, în studenție, i-ai scos pe ăia care furau la cantină... Ia-mă la tine. Ți-am citit articolul din „Tribuna școlii“, se chema, nu-i așa. „Dacă vrei, fă“. Eu nu știu să vreau singur, dar dacă făgașul e croit, merg înainte. Ioane, Merg și nu mă abat.

ION : Ce mai scrii ? În ultima vreme, nu te-am prea citit.

VASILE : De ce schimbi vorba ? Scriu poezie, ca totdeauna, critica mă laudă, m-am impus, a fost greu, a trebuit s-o iau de la început, am azvîrlit maniera dulceag-romanțioasă, am luat-o absolut de la capăt, mi-am schimbat și pseudonimul, am vrut să intru într-o altă vîrstă a poeziei cu un nume nou... Lingă tine ar fi altfel. Ei ?

ION : Să mă gîndesc. Pînă dimineată.

VASILE : Și dimineată, îmi spui ?

ION : Promit.

VASILE : La ce oră ?

ION : Ei, na, vrei și ora ! Cînd se lursăinează.

VASILE : Îți mulțumesc, Ioane.

ILEANA (timidă) : Și eu.

VICTOR (intră victorios, cu sticla destupată) : Pregătiți paharele ! (Vasile dă să întindă paharul.)

ILEANA (îl trage la o parte) : Hai, Sile, băi puțin la aer, mă simt cam rău, cred că fumul... (Vasile iese, uitîndu-se înapoi cu regret.)

VICTOR (către Vasile) : Nu ciocești cu noi ?

VASILE (din ușă) : Nu pot. Ileana se simte rău. (Ies.)

VICTOR (toarnă în pahare) : Hai noroc !

ION : Noroc !

PUICA (intră, cu o măslină înfiptă în scobitoare) : Vă rog să mă iertați, dar e ultima încercare. Tovarășe Victor, gustați vă rog măslinele asta.

VICTOR : Da' ce are ?

PUICA : Asta vreau să aflu.

VICTOR (gustă) : Mmmm... Pare-î ușor prea sărată.

PUICA (triumfătoare) : De asta ai ajuns director general, dom'le, fiindcă ai toate simțurile întregi !

— G O N G —

6

În jurul mesei.

VICTOR : Propun cinci minute de euforie. Toată lumea se laudă. Spiritul critic în vestiar, zîmbetul obligatoriu. (Către Gheorghe, care se ridicase.) Ce faci, mă ?

GHEORGHE : Mă duc la vestiar. Eu sint spiritul vostru critic.

VICTOR : Ai vrea tu ! Stai jos și-ascultă.

GHEORGHE : Am înțeles, tovarășe director general.

VICTOR : Poți să-mi spui și pe nume.

GHEORGHE : Toată viața m-am temut de directorii generali.

EMILIA : Ziceai că de handbaliste.

GHEORGHE : Handbalistele au palmă de zece kile, directorii generali, semnătură de șapte tone. Stimatul nostru fost coleg m-a timorat totdeauna prin luciditate. Cînd ne entuziasmam de oglinda apei, dumnealui ne atrăgea atenția că-i mai spectaculos pietrișul de pe fund... M-am căznit o mulțime, stimulate tovarășe director general, să-ți formulez un reproș pentru anii studenției și constat, în pragul panicii, că n-am ce. Pur și simplu n-am ce. Iar tu ești printre puținii care, în ședințe, n-ai făcut caz de cînte și sinceritate și fermitate... Cît sint eu de aeru. Victore, n-am ce să-ți reproșez — pentru mine așa-i semn de descalificare profesională și, te rog să mă crezi, asta-mi dă adevărate dureri de cap. M-am deprins să văd lumea prin ochii rubricii mele și nimic nu mi-a scăpat pînă acum, în afară de Victor și de Ion. Înseamnă că trebuie săpat mai adînc. Stimăți colegi, v-o promit.

VICTOR : Spor la treabă, ești invitatul meu... Bun, mai departe, Emilia, cu ce te lauzi ?
 EMILIA : O fată de patru ani... Și două titluri europene. Cum vi se pare ?
 VICTOR : Merge. Are cuvîntul soțului Emiliei, se pregătește Vasile.
 PETRE : Eu... ea să zică așa...
 GHEORGHE : A dat un gol din ofsaid.
 PETRE : Care ofsaid, dom'le, ești total afară, păi cum să fie ofsaid, dacă Olafsson era-n dreapta, eu am venit la întîlnire, și pasa...
 VICTOR : Clar, gol valabil.
 GHEORGHE : Hai să fim serioși !
 PETRE : Dom'le, citiți ziarele, vă rog frumos să citiți ziarele !
 GHEORGHE : Da' pe alea din Danemarea, le-ai citit ?
 PETRE : Dom'le, eu... eu... (Se-neacă și, furios, bea paharul pînă la fund.)
 VICTOR : Tu, Sile ?
 VASILE : Eu am scris... și-am publicat...
 ION : Trimite-ne, frate, și nouă cite o carte. Ce naiba, măcar colegilor...
 VASILE : Sigur... N-aveam adresele. Vă trimit. Cum ajung acasă...
 VICTOR : Are cuvîntul soția lui Vasile. Se pregătește Gheorghe.
 ILEANA : Eu, ce să spun ?... C-am scos zece promoții ? Asta am făcut toți. Și-am plantat doi plopî.
 VICTOR : Unde ?
 ILEANA : Aiurea, pe-un vîrf de deal.
 ION : Te-ai molipsit de poezie de la Sile.
 ILEANA : Fac eforturi. Și-așa se spune că noi, matematicienii...
 VASILE : Vă rog să-mi dați voie. Dați-mi voie.
 GHEORGHE : Cine nu-ți dă voie ?
 VASILE : Tu.
 GHEORGHE : Păi, eu tăceam.
 VASILE : Și cînd taci nu-mi dai voie.
 GHEORGHE : Te-i fi simțind cu musca pe căciulă.
 VICTOR : De cînd cu rubrica aia, ți-ai luat aere de procuror.
 GHEORGHE : Păi, nu vedeți că tac, mă, ce-aveți cu mine ?
 VASILE : Eu voiam să zică... Că Ileana a avut grijă de mine.
 GHEORGHE : Îți dă suzeta, ea să faci nani ?
 VASILE (în legea lui) : A avut grijă de mine.
 VICTOR (către Gheorghe) : Poftim, ai cuvîntul.

(Sofia se strecoară afară din sală.)

GHEORGHE : Mda... Hm... Mă rog, dacă vreți să știți, cea mai mare realizare a mea e aceea că șeful nu m-a dat afară.
 VICTOR : Termină, ai condei, ai vervă, ce-ți lipsește ?
 GHEORGHE : Păi, nu știți metoda șefului : care-i deștept și tare-n condei, îi dă papucii. Mai sus, mai jos, nu contează unde, numai să-l știe dus. Și-așa rămîne dumnealui, de

vreo zece ani încoace, mîntea cea mai luminată.
 VICTOR : De ce nu scrii un foileton pe tema asta ?
 GHEORGHE : Nu-i nevoie, îl am la mînă c-o treb'șoară.
 VICTOR : A pierdut vreo scrisoare ?
 GHEORGHE : Cam așa ceva.
 VASILE : Astea-s metode care... care... care...
 GHEORGHE : „Care trebuie dezaprobată”. Bun, de acord, dar de metoda lui, ce ziceți ?
 VICTOR : Cum e tureul și pistolul... Auzeam că scrii o carte.
 GHEORGHE : Mi-au respins-o trei edituri. E „dezechilibrată”. Văd numai negru.
 VASILE : Dacă te-nvîrți numai printre borfași...
 GHEORGHE : Găsești printre ei și oameni de bun simț. Mai cîștiți decît mulți.
 VICTOR : Decît mulți ce ?
 GHEORGHE (ridicînd din umeri) : Oameni.
 VICTOR : Pe ăia îi aperi, și-ți suspectezi colegii.
 GHEORGHE : Lozîncea mea e „altfel”. Cînd mi se spune „uită-te acolo”, din instinct privesc în partea alaltă.
 VICTOR : Am auzit că, la telefon, iuții vorbești și p-ormă faci numărul.
 ION : Și-ncepi cu divorțul, nu cu nunta.
 GHEORGHE : Lăsați fleacurile, am oroare de căi bătute, asta-i tot.
 VICTOR : Cu timpul, o să ți se dea voie să te urci în tramvai prin ușa din față.
 PETRE (convins că face o glumă bună) : Și să cobori prin spate, hi, hi !
 GHEORGHE : Iar ai făcut un banc ?
 VICTOR : Nevastă-ta ce spune ? Văd c-a dispărut.
 GHEORGHE : Nu-i plac interogatoriile. Mi-am ales-o sucită ea și mine. Voi v-ați cunoscut nevestele în parc, eu, la tribunal.
 VICTOR : Procurorul incoruptibil ?
 GHEORGHE : Nt.
 VICTOR : Martora inocentă ?
 GHEORGHE : Nici.
 VICTOR : Atunci, avocata ce dărimă, cu un argument de suflet, urzeala acuzării.
 GHEORGHE : Nici. Inculpata. Eroina celui mai bun foileton al meu.
 VICTOR : Bravo, mă, una scrii și alta faci.
 GHEORGHE : E o experiență. Pigmaliionul meu. Azi se-mplinește luna.
 PETRE (altă glumă) : Luna de miere la tribunal, ha, ha !
 GHEORGHE : Ce să-ți dau eu să te lași de bancuri ?
 PETRE : Golul meu. Dă-mi golul înapoi.
 GHEORGHE : Golul fiind marcat din ofsaid, n-a existat. Deci, nu-ți datorez nimic.
 PETRE : Dom'le, eu...
 VICTOR : Hai, gata, gata. Ioane, e rîndul tău.
 ION : Nici nu știu ce să spun.
 GHEORGHE (malitios) : Am eu toate datele. 11.353 metri liniari de asfalt. 26.405 metri pătrați spațiu verzi, o cofetărie cu anexe și un cinematograf panoramic. Unde scîrție scaunele.

ION : Nu de asta-i vorba.
 GHEORGHE : Păi, sigur că nu de asta-i vorba.
 ION : Vino în sat la mine și-o să vezi cum gîndesc oamenii. Asta nu se mai socotește în metri pătrați.
 GHEORGHE : Și nici nu s-a născocit șublerul cu care să se măsoare, în procente, contribuția ta.
 ION : Dacă-i 0,010%, tot e de-ajuns.
 VICTOR : Nu-ți vîd soția.
 OSPĂTARUL : E la bucătărie, face cafelele. Zice că noi fierbem zațul de două ori. Auziți ce chestie, pe cîntea mea, cum să facem o treabă ca asta ?
 VICTOR : Ei, tragem concluziile ?
 ION : Mă, oare mai sîntem cît de cît tineri ?
 EMILIA : Și dac-am fi ?
 GHEORGHE : Dac-am fi, ție ți-ai pune o pocnitoare în poșetă, iar noi, băieții, am juca biza.
 ION : Ca-n nopțile de iarnă, cînd se terminau lemnele la gazdă.
 GHEORGHE : Haideți, mă, am glumit, ce biza, cu tovarășul director general ???
 VICTOR (iese în mijlocul camerei — în dreptul colțului nișei — și „ține” biza) : Hai, țin eu primul. (Pauză. Nimeni nu cutează să se apropie și să dea. Brusc, din nișă, Valentin întinde mîna și lovește. Exclamații. Consternare. Victor își ia mîna de la ochi) : De ce n-aveți simțul răspunderii ?
 GHEORGHE (jubilează) : Fiindcă nu sîntem directori generali.
 VICTOR : Dați și-o ștergeți, ai ? („Ține” biza din nou.) Hai ! (Valentin, din nișă, îl lovește. Victor se-ntoarce fulgerător și-l prinde de mînă. Cu greu, îl scoate din nișă.) Asta cine mai e ?
 VALENTIN : Un bețiv, să trăiți.
 VICTOR : Dac-ai intrat în horă, joacă. Trece la biza.
 VALENTIN : Nu, că am coastele slabe. Dorm pe ele și s-au cam lăsat.
 VICTOR : Dar palma, slavă domnului, grea.
 VALENTIN : Funcția creează organul. Cu mîna asta țin paharul.
 VICTOR : Cine dă, trebuie să și primească.
 VALENTIN : Eu am primit destul.
 VICTOR : De la mine ?
 VALENTIN : Și de la tine.
 PETRE (intervine decis) : Hai, dom'le, gata, localul e rezervat, termină cu gluma și lasă-ne în pace.
 VALENTIN : Taică, taci că ești în ofsaid.
 PETRE (către Ion) : De cînd e asta aici ?
 ION : Acuma-l vîd. (Strigă.) Ospătar ! Ospătar !
 OSPĂTARUL (apare în cadrul ușii, îl vede pe Valentin și se înnegrește) : Pofțiți, vă rog frumos.
 ION : Ce-i cu bărbosul ăsta ?
 OSPĂTARUL : Acuma-l vîd, pe cîntea mea.
 VALENTIN : Ei, taci ! Și patru whisky-uri mici, cine mi-a adus ?
 OSPĂTARUL (reflexul profesional îl trădează) : Cinci, nu patru.

VALENTIN : Pardon, că unul l-a bătut Sile.
 PETRE (către Vasile) : Cine-i ăsta, dom'le, de ce te tutuiește ? (Vasile ridică din umeri.)
 EMILIA (s-a apropiat de Valentin și-l privește țință) : Vrei să stai cu noi ?
 VALENTIN : N-am unde mă duce.
 EMILIA : Lăsați-l să stea. O să fie cuminte.
 GHEORGHE : De unde știi tu că o să fie cuminte ? N-ai văzut cum l-a pocnit pe tovarășul director general ?
 EMILIA : E cuminte. Valentin a fost întotdeauna cuminte. Lăsați-l în pace.

— G O N G —

7

Așezați în jurul mesei, toți cîntă — evident, „A ruginit frunza din vii”. Dirijează Victor. Ospătarul se apropie de Ion și-i face semn că-l cheamă cineva. Ion se scuză (joc mut) și vine pînă în cadrul ușii. Aici îl așteaptă Mara. Are un geamantan în mînă — semn că abia a venit de la drum. Între cei doi are loc o scenă mută. Mai întii, uimire. Vor rămîne cîteva clipe încrămeniți unul în fața celuilalt. Apoi, Ion încearcă să afișeze o bucurie buclă și stridentă. Îi sărută mîna, o bate pe umeri, se rotește fără rost în jurul ei. Mara rămîne neclintită. Sesizînd falsitatea scenei, Ion se oprește. Îi ia geamantanul din mînă și cei doi rămîn așa, privindu-se în tăcere. Melodia se termină, în aplauzele generale. Îl auzim pe Ospătar invitînd lumea în sala alăturată, unde se dansează. În scenă rămîn doar Ion și Mara. Cei doi intră în sala restaurantului. Ion ia la repezeală două pahare de pe masă și le umple cu coniac. Îi întinde unul Marei.

ION : Bine ai venit !
 MARA : Al cui era paharul ?
 ION : Al nevastă-mi.
 MARA : Aha. (Bea.)
 ION : Cu ce ai venit ?
 MARA : Cu trenul de noapte. Am găsit anunțul abia alaltăieri. Caut un schimb de locuință, de aceea urmăresc „mîca publicitate”. Am citit anunțul de cîteva ori și nu-mi dădeam seama că-i vorba de noi. „Promoția cutare... cu prilejul împlinirii a zece ani...” Adică, au trecut zece ani ?
 ION : Tu n-ai simțit ?
 MARA : Deloc. Ba una, ba alta... (Pe măsură ce înaintează, discuția devine tot mai falsă.) Te ia viața înainte și...
 ION : Și eu la fel.
 MARA : Pariez că m-ai uitat.
 ION : Nu știi cum e ? Ochiu care...
 MARA : De fapt, nici nu prea aveai ce ține minte.
 ION : Eram teribili de puști... Mergeam mină-n mină... și-ți făceam scene ridicole de gelozie.

MARA : Vai ! Incepi să cheleşti !
 ION : Burtă, n-o vezi ?
 MARA : Încă nu te-ai întors în profil.
 ION : Poftim. (Se-ntoarce.)
 MARA : Mmmm... Nu-i chiar de speriat.
 ION : Cum ți-a mers ?
 MARA : Bine. Chiar foarte bine.
 ION : Am auzit că ai copii.
 MARA : Doi. De ce te-ai interesat ?
 ION : Nu m-am interesat, a spus-o Gheorghe, azi.
 MARA : Tocmai, n-aveai de ce să te interesezi. Între noi n-a fost nimic. O simplă joacă de puștani. Atunci, îmi păraai mare, frumos și puternic...
 ION : Iar tu, mică, blândă și neajutorată.
 MARA : Și ție ți-a mers bine, nu ?
 ION : Nu-mi lipsește nimic... Tu, unde ai catedra ?
 MARA : La un liceu. Mi-am dat și defini-tivatul și gradul, nu-mi lipsește nimic, să știi. Divorțul eu l-am cerut, sint mult mai liniștită acum, am cetățeniile mele, m-am convins că nu pot suporta pe nimeni în preajmă... (Fals.) ...că nu pot respira decit singură, am bizareriile mele, știu foarte bine c-am fost mereu așa... (Repezit.) Oricum, nu-mi lipsește nimic.
 ION : Din întâmplare, dimineată am trecut pe sub castanul nostru.
 MARA : L-am văzut și eu. Venind de la gară.
 ION : E-un copac amărit și prizărit.
 MARA : Mie mi-a venit să rid. Într-o vreme, credeam că acoperă și cerul și pământul.
 ION : Cinematograful a fost dărîmat. Știi, acela unde...
 MARA : Unde am văzut 159 de filme la balcon II... Într-o zi, căutam o adeverință, și-am dat peste scrisorile tale.
 ION : Total stupide.
 MARA : Ridicule. Și-ntr-o vreme, credeam în ele !
 ION : Le scriam în cinci variante și ți-o trimiteam pe-a șasea.
 MARA : Tot așa îți aprinzi țigara ?
 ION : Adică, cum ?
 MARA : Aveai tu un gest anume, care-mi plăcea.
 ION : Nu mai fumez de șase ani.
 MARA : Daa... N-a mai rămas nimic. Absolut nimic.
 ION : Poate-i mai bine.
 MARA : Sigur că-i mai bine.
 ION : Mă bucur că te văd.
 MARA : Și eu. (Arată valiza.) Unde las asta ?
 PUICA (se năpustește pe ușă, urmată de Ospătar. Are în mîini un castron) : Nae ! Nae ! te rog să fii atent, asta-i curată ne-obrăzare, uite ce-i aici.
 ION : Iar măslinile alea, dragă, iar...
 MARA : Erau dosite în bucătărie, astea-s calitatea I-a, te rog să guști.
 OSPĂTARUL : Doamnă, vă rog frumos, sint aceleași, doamnă, avem un singur sortiment...

PUICA : Gura ! Cu mine, nu-ți merge ! Astea-s a I-a și nouă ne-ai dat sărate și zbircite. (Către Ion.) Ei ?
 ION (gustă) : Zău, eu nu văd nici o...
 PUICA (către Mara) : Ia gustă și dumneata, domnișoară... Sau doamnă. (Devine atentă.) Parcă nu te-am mai văzut, nu ?
 ION : Ea e Mara. (Face prezentările.) Mara... soția mea...
 OSPĂTARUL : Doamnă, aveți cuvîntul meu de cinste că...
 PUICA : De cinste ? Toți sinteți cinstiți, pină la controlul averilor.
 OSPĂTARUL : Doamnă, n-avem două feluri de măslină, sint aceleași, ce interes aș fi avut ca să...
 PUICA : Voi niciodată n-aveți interes. Voi sinteți dăruiți societății. Niște biete victime. Crezi că dacă trăim la țară, ne poți aiuri cum vrei. Hai !
 OSPĂTARUL : Unde, vă rog frumos ?
 PUICA : La responsabil. Din clipa asta, preiau comanda la bucătărie.
 OSPĂTARUL : Ceea ce spuneți e-o calomnie, eu...
 MARA (gustă) : E bună.
 PUICA : Poftim, auzi ce spune lumea ? (Din pragul ușii, după o pauză, se adresează Marci.) Știi ceva ? Mă bucur că nu ești blondă. (Iese, urmată de Ospătar.)

— G O N G —

8

În sala de dans au rămas doar Sofia și Petre.

SOFIA : Insfirșit, un bărbat. Filologii ăștia sint adevărați țiri, cînd pui mîna pe ei, te înțepi în oase.
 PETRE : Stimată doamnă, adevărul e că nu duc lipsă de mușchi.
 SOFIA (îl mîngîie) : Țstia-s bicepsii ?
 PETRE : N-aș putea să vă spun exact.
 SOFIA : Ai niște ochi foarte limpezi și adevărați. Cînd mă uit în ochii lui bărbatu-meu, văd numai încrîncenare și probleme și dosare. De ce dansezi la un kilometru ? Te temi de mine ?

— G O N G —

9

Holul motelului. Fotolii. Din sala alăturată (uși de sticlă mată) răzbate zvon de petrecere. În fotolii, Valentin și Ion.

VALENTIN : N-ai decit să nu crezi.
 ION : Adică ai venit așa... din întâmplare ?

VALENTIN : Ihim.
 ION : Taci, mă, tu ai văzut anunțul.
 VALENTIN : Nu citesc ziarele.
 ION : Intr-o vreme, îi scriai la ziare. Singurul dintre noi. Recenzii mărunțele, dar oricum, se chema c-ai ieșit în lume.
 VALENTIN : Asta a fost de mult.
 ION : La urma urmei, ce s-a întâmplat cu tine ?
 VALENTIN : Ceea ce știi. M-ai dat afară înaintea examenului de stat. Am pierdut cinci ani din viață. Și p-o urmă am plecat la armată.
 ION : Singur te-ai dat afară.
 VALENTIN : Mda, Sigur. Am prezentat o lucrare de diplomă cumpărată. „Valențele metaforei” — 1500, în două rate.
 ION : Și-atunci, de ce spui că te-am dat afară ?
 VALENTIN : Așa vine vorba.
 ION : Nu te juca cu vorbele.
 VALENTIN : Asta-i devisa filologilor. Eu, sint fost viitor filolog. Profesor dat la fund. Amicul și inamicul ospătarilor.
 ION : Unde lucrezi ?
 VALENTIN : Nicăieri. Și trăiesc din ce pică. Mai exact spus, din cine pică. Cînd aud despre cutare absolvent c-a fost trîntit la examenul de stat, îl caut și-i ofer o lucrare de diplomă. A-ntîia, de nota zece.
 ION : Mereu aceeași ?
 VALENTIN : De ce, mereu alta.
 ION : Și cine ți le face ?
 VALENTIN : Eu, cine...
 ION : Clienți, găsești ?
 VALENTIN : Tot mai rar. Trei-patru pe an. Am o listă. O listă cu profesorii scoși de mine. Unii au ajuns lectori universitari.
 ION : Mă, tu ești nebun.
 VALENTIN : Dae-o să auzi că-ntr-o zi m-a căleat o mașină, să știu că n-am fost beat. Vreun profesoraș de-al meu s-a săturat să mă știe coleg de univers. Am o listă, înțelegi ? O s-o depun la notariat, în plic sigilat : „se va deschide în anul 2000”.
 ION : Valentine, mă sperii.
 VALENTIN : Taci, că ești un blajin păcătos ca și mine. Nu ești capabil nici de ură și nici de dragoste.
 ION : Ce vrei să spui ?
 VALENTIN : Știi foarte bine.
 ION : Cu Mara a fost o joacă.
 VALENTIN : Dacă n-aveți habar ce-i în sufletul vostru, la ce bun mai încercați să aflați ce-i într-al meu ? Mai bine cere-mi un whisky.
 ION : Cere-ți-l singur.
 VALENTIN : Nu-mi dă. În motelul „Veritas” nu-s servite persoanele în stare de ebrietate. Buah ! Cinci dintre voi sînt mai amețiți decît mine și totuși, capătă de băut.
 ION : Nu știi dacă tu...
 VALENTIN : Să nu mă judeci. M-ai judecat odată. Mi-ajunge. Ai primit vreodată o lovitură în cap, o lovitură zdravănă, care să te ametească ? Să simți, cîteva minute, că pămîntul se clatină și n-ai de ce să te apuci ?
 ION : Nu știu, nu cred, poate-n copilărie.

VALENTIN : Senzația asta o am de zece ani. De-atunci.
 EMILIA (intră, ținînd în mînă o ceașcă de cafea) : Aici erați ?
 VALENTIN : Aici. Mi se ia un interogatoriu.
 EMILIA : Hai, bai, lasă, nu mai fă pe vîc-tima.
 VALENTIN : Emilio... De fapt, cum m-ai re-cunoscut ?
 EMILIA : După ochi.
 VALENTIN : Ții minte cum îți aduceam cas-tane ? Prima castană a fiecărei toamne.
 EMILIA : Totdeauna aburite, abia dezghio-cate...
 VALENTIN : Ce-ai făcut cu castanele mele ?
 EMILIA : Cred c-au rămas pe vreo poliță, la cămin.
 VALENTIN : Pentru mine, n-ai găsit nici măcar polița pe care să mă uiți.
 EMILIA : Dar bine, Val, după ce te-au dat afară, parcă ai intrat în pămînt.
 VALENTIN : Dacă nu eram dat afară, m-ai fi găsit. Fiindcă m-ai fi căutat.
 ION : N-am știut că voi doi...
 VALENTIN : N-aveai ce să știi. Între noi doi a fost o simplă camaraderie și atît. Poate de aceea am crezut-o veșnică.
 EMILIA : Iartă-mă.
 VALENTIN : Desigur, te iert. Ce faci cu ceașca ?
 EMILIA : Venisem ca să... Căutam cafea și...
 VALENTIN : Bucătăria e-n dreapta.
 EMILIA : Mersi. Ai uitat c-am lucrat și eu aici ? Îți dădeam cărămizile la mină. (Iese.)
 VALENTIN : Atunci... De mult...
 GHEORGHE (deschide ușa și-o zărește pe Emilia ieșind) : Hai, feto, la dans, că numai tu ai condiție fizică !
 EMILIA (ieșind) : Stai s-aduc niște cafea.
 GHEORGHE (către cei doi) : Ce puneți la cale ?
 VALENTIN : Oricum, nimic care să-ți scape.
 GHEORGHE : Știi ceva, Valentine, chiar vo-i am să-ți spun că... N-are nici un rost să-mi nortî pică, nu ?
 VALENTIN : Pentru ce ?
 GHEORGHE : Povestea aia.
 VALENTIN : Care din ele ?
 GHEORGHE : Cu lucrarea ta. Adică, nu chiar a ta, mă rog, știi la ce mă refer.
 VALENTIN : Nu te mai bilbiți, hai odată.
 GHEORGHE : Faptul că eu am fost acela care... care...
 VALENTIN : Care m-a „turnat”.
 GHEORGHE : Nu cred că asta-i termenul cel mai...
 VALENTIN : Desigur, nu-i asta. Oricum, aveai dreptate. Lucrarea o cumpărasem. De frica gramaticii istorice.
 GHEORGHE : Vezi ?
 VALENTIN : Ți-ai închipuit c-o să fac scan-dal și-o să vă stric cheful ? Poate c-am venit cu gîndul ăsta, însă acum mi-e lene. Poate, mai tîrziu. În ce te privește, fii liniștit.
 GHEORGHE : Ce mai faci, de altfel ?
 VALENTIN : Bine. Mulțumesc, bine. Dar tu ?
 GHEORGHE : Și eu la fel. La ziar.

VALENTIN : Știu. Ală era postul meu.
 GHEORGHE : Trebuia să-l ocupe cineva, nu?
 VALENTIN : Desigur, natura are oroare de vid.
 GHEORGHE : Te pot servi cu ceva?
 VALENTIN : Deocamdată sînt musafirul lui Nae. Poate mai tirziu...
 GHEORGHE : Să știu că o să-mi facă plăcere să ciocnim, un...
 VALENTIN : Știu. Gicule, e-n regulă.
 GHEORGHE : Mă bucur că tu...
 VALENTIN : Sigur, normal.
 GHEORGHE : Mi-ar fi părut rău dacă...
 VALENTIN : Dacă nu veneam, știu, e-n regulă.
 GHEORGHE : Tu ce faci, Nae? Aștepti să coboare Mara?
 ION : De unde și pînă unde?
 GHEORGHE : Atunci, de ce te-ai ascuns aici?
 ION : Nu m-am ascuns.
 GHEORGHE : Aș ! (Între Emilia.) Hai, mă, odată. (Ies.)
 VALENTIN : Dansați, copii. Dansați, că noaptea-i lungă.
 ION (privindu-și ceasul) : 12 și cinci.
 VALENTIN : Trebuia să coboare, nu?
 ION : Cine, Mara? Te iei după otrăvitul ăla?
 VALENTIN : Ai dreptate, tu, de fapt, aștepti tramvaiul.
 MARA (coborîră, îmbrăcată de seară) : Bună seara, mă primiți la dans?

(Ion se ridică în picioare și tace.)

VALENTIN : Uită-te la el ce-a încremenit !
 ION (către Mara) : De ce te-ai îmbrăcat așa?
 MARA : Cum adică?
 ION : Nu știu. Ca atunci.

— G O N G —

10

În jurul mesei. Muzică. Petre și Ospătarul caută ceva în colecția ziarului „Sportul”. Ileana tamponează cu batista fruntea lui Vasile.

VICTOR : Ți-am citit studiul despre gerunziu.
 GHEORGHE : Și n-ai înțeles nimic, pariez.
 ION : Vezi e-ai mai pierdut un pariu azi.
 VICTOR : Pe asta îl câștigă. Mare lucru n-am priceput.
 VASILE : Propun să bem în cinstea poeziei.
 ILEANA : Sssst ! Taci !
 VASILE : De ce să tac ? Nu tac. Trăiască poezia. (Către Ileana.) Cum vrei să toastez cu paharul gol ? (Ileana îi umple paharul cu apă minerală.)
 VASILE : Ce-i asta ?
 GHEORGHE : Apă. Ha, ha, ha.

PETRE (triumfător) : Asta era ! Poftiți ! Poftiți și ascultați ce scrie presa : „gol excepțional, înscris dintr-o poziție imposibilă”. Poftim, „gol excepțional” !
 GHEORGHE : Poziție imposibilă — adică ofsaid.
 PETRE : E-te-te, dom'le, ce are trăsura cu prefectura ? Poziție imposibilă — adică eram cu un picior în aer.
 GHEORGHE : Și cu celălalt, în ofsaid. Citește presa daneză.
 PETRE : Și de unde ai luat danneata gazete daneze ?
 GHEORGHE : De la un turist portughez.
 PETRE : Asta-i banc, dom'le, nici nu există turiști portughezi ! A văzut cineva turiști portughezi ?
 GHEORGHE : Întrebă-l pe tovarășul director general.
 VICTOR : Lăsați-mă-n pace, să-mi tihnească mîncarea.
 PUICA (între, purtînd o tavă cu cești de cafea) : Gata, gata cafeluța a-nții, făcută cu mina mea ! (Către Ospătar.) Vezi că-n lada de zahăr sînt urme de gîndaci... Cine vrea cafea ?
 ILEANA : Vasile.
 VASILE : Dar nu-i adevărat ! Nu vreau cafea ! N-am chef de cafea !
 ILEANA : Sile, nu uita ce-ai promis. (Îi dă ceștea.)
 VICTOR : Pînă se răcește cafeaua, propun o portie de „Perinită”.
 OSPĂTARUL : Vă rog frumos, banda-i pregătită.
 VICTOR : Se aprobă ?
 VASILE : Unanimitate !
 GHEORGHE : De unde știi, te-ai consultat cu un grup de tovarăși ?
 VICTOR : Taci, mă, acritură !
 GHEORGHE : Am înțeles, să trăiți !
 VICTOR : La urma urmei, bine zici, de ce să nu procedăm democratic ? Cine-i pentru ? (Ridică mina.) Ei ? („Votează” numai Vasile și, după ezitări, și Ileana.) Asta-i bună ! Chiar n-aveți chef ?
 ION : Nu mai ține ca odinioară. Asta nu-i dans pentru familisti.
 PUICA : Cine-i fără nevastă, de, îi convine.
 ION : Sssst ! Lasă...
 PUICA : Iaca, na ! Și ce dacă-i director general ? Unde ți-e nevasta, dom'le ?
 VICTOR : Ehe, departe ! La un festival.
 GHEORGHE : De ! Dacă-i nevastă de director general !
 VICTOR : Iar o iei razna ! Nu s-a dus ca nevastă, s-a dus ca actriță.
 GHEORGHE : Sînt și altele.
 VICTOR : Se duc și ele.
 GHEORGHE : Cînd ?
 VICTOR : Cînd le vine rîndul.
 GHEORGHE : Aici-e aici !
 VICTOR : O fi, da' n-am chef de ceartă.
 ION : Hai, mă, Irina e actriță mare, ce naiba...
 GHEORGHE : Stimăți prieteni, eu vă propun căi posibile, nimic altceva decît căi posibile.

PETRE : Să nu ți se infunde, dom'le, cu căile astea.

MARA : Cine vrea să-i ghicesc în cafea ? (Femeile se retrag în celălalt capăt al sălii.)

PETRE : Ce plăcere e asta să te iei mereu de oameni ?

GHEORGHE : Nu-i plăcere, e datorie. Ia să vi se dea un pic drumul din hățuri, atunci să vă văd.

ION : Mă tem că n-o să ai plăcerea.

GHEORGHE : Aș ! Iepurele sare cind te aștepți mai puțin.

VICTOR : Și tu, te aștepți mereu.

GHEORGHE : Ce să fac ? Păcatele voastre sînt piinea mea. Mă tem că cei curați ca lacrima își clocesc păcatele pe dinăuntru : nu-i cred, pînă nu-și dau în petec. Abia atunci știu cine sînt și de unde să-i apuci. Dosarul nevastă-mi l-am citit rînd cu rînd, i-am văzut gîndurile șnuruite și parafate, cîntărite după Codul Penal. S-a consumat momentul de cumpănă, greșeala s-a ispășit, nu mai poate interveni nimic impredictibil, știu cum raționează în fiecare clipă și-n fiecare împrejurare. Pe voi, vă aștept. Încă simteți ingerași, dar cu asterisc.

PETRE : Ce-i aia, dom'le ?

ION : O trăsnaie filologică. Asterisc, adică neatestat.

VICTOR : Teoriile astea le și publici ?

GHEORGHE : Dacă mă ajuți să-mi tipăresc romanul...

VICTOR : Dă-mi-l să-l citesc. Poate înțeleg cum a reușit o rubrică să răsucescă viziunea redactorului.

GHEORGHE : A răsuцит-o cu 360 de grade și a ajuns în același punct, dar după ce a scotocit tot creierul

VASILE : Propun un toast pentru...

ILEANA : Vasile, stai jos !

VASILE : De ce să stau jos ?

ILEANA : Așa mi-ai promis.

VASILE : Te temi c-o să recit ? Nu te teme. Nu recit la petreceri. La revelion a fost un accident și...

ILEANA : ...și n-a mai putut scoate nimeni o vorbă pînă dimineața. (Către ceilalți.) Cum bea, cum începe să recite.

ION : Foarte bine, ce-i rău în asta ?

VASILE : Nu-i stă bine poeziei printre sarmale. Așa zice Ileana.

ION : E printre colegi, nu printre sarmale.

GHEORGHE : Hai, mă, Arghezi, ce atîta fandoseală ?

VASILE : Dacă țineți numaidecît... Eu... aș mai bea un pahar pentru curaj și... și p-ormă...

ILEANA : Sile, ajunge.

VASILE : De ce, dragă ? Nu vezi că băieții vor să mă asculte ? (Bea.)

ILEANA : Sile, te rog...

VASILE : Sînt colegii mei, mă cunosc, știu cum am început, trebuie să le arăt că am trecut în altă vîrstă poetică, să le arăt că am terminat cu toamnele și cu frunzele și cu romanțele, nu ? (Bea.)

VICTOR : Sssst ! Liniște.

OSPĂTARUL : Să mai aduc sifoane ?

VICTOR : Gura, dom'le !

VASILE : E-o poezie despre tinerețe.

ILEANA : Sile, poate mai tîrziu.

(Vasile n-o ia în seamă și se rotește cu paharul în mînă. Cad cîteva picături.)

PETRE : Vezi, dom'le, că stropești !

VASILE : Iartă-mă. Te rog să mă ierți.

PETRE : Mă rog, mă rog.

VASILE : Da... (Recită.) „Din răsuciri de vîrste și clătînări de toamne...”

GHEORGHE : Ziceai c-ai terminat cu toamnele.

VASILE : Aici e altceva, Gicule, nu cuvîntul, ci starea contează... (Recită.) „Din răsuciri de vîrste și clătînări de toamne / S-a intrupat... (A' uitat.) S-a intrupat...”

ILEANA (îi suflă) : „Izvorul...”

VASILE : „S-a intrupat izvorul ce pilpile-n artere. Și s-a desprins... (A' uitat.) Și s-a desprins...”

ILEANA (îi suflă) : „Tăcerea...”

VASILE : „Tăcerea... Și s-a desprins tăcerea... tăcerea...”

ILEANA (printre lacrimi) : „Aleasă bob cu bob...”

VASILE : Ileana, nu trebuie să plîngi, n-are nici un rost să plîngi, e cea mai bună poezie a mea, cum era s-o uit... „Și s-a desprins tăcerea... aleasă bob cu bob... bob cu bob...”

PETRE : Vezi, dom'le, că iar verși paharul.

VASILE : Te rog să mă ierți. Vă rog să mă iertați. Vă rog mult.

— G O N G —

11

În sala de dans. Sofia dansează cu Valentin.

SOFIA : Știi ceva ? Ai niște ochi foarte limpezi și adevărați.

— G O N G —

12

În hol. Puica analizează o pată de pe costumul lui Ion.

PUICA : Imposibil. Ești absolut imposibil, pînă nu te pătezi, nu se poate. Poftim, asta-i costum nou. Sacoul l-ai terminat într-o săptămînă, acum și costumul. Ți-ar trebui bavețică. Fără bavețică, bagi jumătate în gură și restul cade pe haine.

ION : Poate... cu benzină...

PUICA : Sarmală, pe naiba ! Asta-i sos de la sarmale, are și boia de ardei și grășime și smintină.

ION : Boia ? La sarmale ?

PUICA : Poftim, uite cine mă-nvață cum se face un sos !

ION : Nu că te-aș învăța, dar...

PUICA : De unde iei altă haină ? Ce faci acum ? Te rog să-mi spui ce faci acum.

ION : Dar bine, nici nu se observă...

PUICA : Nu se observă ? Ditamai pata pe rever și nu se observă ? Asta a intrat până la urzeală, poți s-o rozi cu dinții și tot nu iese. Dă-mi haina !

ION : Și eu, ce fac ?

PUICA : Stai în cămașă, s-au dezbrăcat și alții, s-a dezbrăcat și directorul general. Să-ncrece cu talc, poate găsească la bucătărie niște tale.

ION : Ai zis că nici cu dinții...

PUICA : Mă duc s-o rod cu dinții. Cel mai bun costum ! Trei mii o sută. Și-l faci praf într-o noapte ! La paștele cailor mai vezi tu costum de trei mii o sută ! (Iese, bodăgă-nind.)

GHEORGHE (intră, încruntat) : Unde-i Sofia ? N-ai văzut-o pe nevastă-mea ?

ION : Pe-ai ei n-a fost.

GHEORGHE : Parcă a intrat în pămint ! Tu ce faci, te-ai încălzit ? (Iese, pe ușa cealaltă. În prag se retrage, pentru a face loc Marei.)

MARA : Pot să stau cu tine ?

ION : Nu măninc oameni.

MARA : Te-ai încălzit ?

ION : Vinul...

MARA : Precis ?

ION : Cum adică ?

MARA : Nu cumva te-ai pătat ? Sus, pe reverul stîng ?

ION : De unde știi ?

MARA : Din tinerețe. Totdeauna te pătai pe reverul stîng.

ION : Și-acuma.

MARA : Ioane, ai rămas un copil mare. De asta îmi plăceai cîndva : știi să fii și puternic și neajutorat. Dacă-ți pui în gînd, muți un pod de cale ferată. Dar nu izbuțești să-ți păstrezi reverele curate. OI !

ION : De ce te-ai îmbrăcat ca atunci ? Ca în ultima noastră seară ?

MARA : Nu știu.

ION : Mara, n-are nici un rost. Nimic nu mai are rost. Atunci, a fost o joacă.

MARA : O joacă, așa-i, eram puști.

ION : Avem viața noastră, Mara.

MARA : Desigur. Și sintem fericiți.

VICTOR (intră pe ușa de la salon) : Nu l-ați văzut pe șoferul meu ? A dispărut cu mașină cu tot. Și-aveam țigările în torpedo... (Către Mara.) Rochia asta te întinereste cu zece ani ! (Iese.)

ION : Am același sentiment ca atunci, în ultima seară. Simt că o să pleci. Poate, de astă dată, pentru totdeauna.

MARA : Nu trebuia să vin. N-avea nici un rost să vin. De ce să vin ? De ce să te revăd ?

ION : Mara, acum, cînd știi că n-o să te mai văd... nu știi cîți ani... poate niciodată... aș vrea să-ți spun că... Că am sperat să vii și... anunțurile din ziare erau pentru tine. Știam adresele. Iar tu, ce ai căutat la castanul nostru ? Cum adică „ai trecut din întimplare” ? Ca să ajungi la el, de la gară, trebuie să faci un ocol de trei kilometri.

MARA : Cînd te-am văzut, a trebuit să-mi încheștez mina de ușorul ușii altfel îți săream de git.

(Pe ultimele cuvinte ale Marei, Puica apare în cadrul ușii, cu haina lui Ion pudrată cu talc și așezată pe un umeraș. Va rămîne acolo, ascultînd încrămînită discuția celor doi.)

ION : Am crezut că se prăbușește cerul cînd te-am văzut intrînd.

MARA : Nu m-am atîns niciodată de rochia asta. Mi-am spus că nu merită s-o pun decît pentru tine. Decît pentru noi.

ION : Amîndoi n-am avut curaj, acum zece ani, așa-i ?

MARA : A trecut un deceniu sau o viață ?

ION : Mă tem că o viață.

MARA : Mi-e frică de melodramă și de ridicol, de aceea nu te întreb dacă ești fericit.

ION : Nu te întreb nici eu, Mara.

MARA : Crezi că, după zece ani, avem dreptul la un dans ?

ION : Cred că da.

MARA : Să mergem, e tirziu. (Cei doi trec în sala de dans.)

(Puica înaintează, ajunge în mijloc, se așază pe brațul unui fotoliu, cu gesturi mecanice, automate și, totuși, grijulii, începe să scuture talcul de pe reverul hainei. Operația durează. Acum reverul este curat. Puica se ridică, dă să intre în sala de dans, apoi se oprește și rămîne cu haina atîrnînd.)

VASILE (intră, ca în transă) : Unde-i Nae ?

PUICA (arată spre ușa transparentă) : Acolo.

VASILE : Știi, se luminează de ziuă. (În cadrul ușii apare Ileana. Va urmări dialogul cu speranță mută.)

PUICA : Știu.

VASILE : A promis că în zori îmi dă un răspuns.

PUICA : O să ți-l dea.

ILEANA : Pui o vorbă bună ? Pe tine te ascultă.

PUICA : Da. O să pun.

ILEANA : Nu uiți ?

PUICA : Nu.

VASILE : Mai e puțin. Dîncolo de pădure se vede lumină.

PUICA : Bine.

VASILE : Desigur. Acuși e lumină.

PUICA : Acuși.

GHEORGHE (intră prin dreapta) : Mă, n-ați văzut-o pe Sofia ? Am răscolit tot motelul !

VICTOR (intră prin ceilaltă ușă): Cine știe ceva de șolerul meu?

(Victor și Gheorghe se privesc în ochi, de parcă acum s-ar vedea pentru întâia oară.)

— G O N G —

13

În holul de la Recepție.

PETRE (intră odată cu Ospătarul): Am găsit cheile de la club. Să vedem ce spune „România liberă”, e-a avut trimis special, pe unul cu bască. Hai!

OSPĂTARUL: Nu-are rost să punei la inimă, pe cineea mea, a fost un gol de zile mari, chiar ofsaid dacă era, execuția tehnică rămâne execuție tehnică, pe cineea mea!

PETRE: Vă arăt eu ofsaid! (Către sală, amenințător.) Vă arăt eu ofsaid!

— G O N G —

14

În salonul motelului.

Valenția se străduiește s-ajungă cât mai drept și demn la fotoliul în care se află Victor. Nesiguranța pașilor îl aduce în dreptul unui scaun. Se împiedică.

VICTOR: Ho, tată, ușurel!

VALENTIN: Ducă-se naibii motelul „Veritas”!

VICTOR: Păi, de ce, pușor?

VALENTIN: Am cărat cărămizi o vacanță întreagă. Noi l-am ridicat, noi îl facem praf. Mamă, ce n-aș da să nu-l mai văd! Să fie iarăși grămezi de cărămizi și birne!

VICTOR: Iar tu, student în anul III.

VALENTIN: Da, probabil ăsta-i adevăratul motiv... Ăsta-i motivul pentru care urăsc stimata crîsmă simandicoasă. Nu beau aici decît rar. Și de nevoie. Tot ce-a fost mai frumos în viața mea a fost studenția. După ce m-ați dat afară, voi ați rămas departe, în altă lume, iar pe locul cu sinziene și tufe de alun a apărut hardughia asta mofturoasă și sclivisită! Pfui! „Veritas”! (Mai arde un sut într-un scaun.)

VICTOR: Mai bei?

VALENTIN: Dacă mă servește dom' director general...

VICTOR: De ce te strîmbi?

VALENTIN: Ca să te simți. Ca să simți că exist. Și că m-am dat la fund. Am haine mult mai onorabile, puteam să mă bărbieresc, și să mă tund, dar am venit așa cum mă vezi. Să înțelegeți că m-am dat la fund.

Din cauza voastră, stîmți și iubiți colegi! **VICTOR**: Să-ți fie rușine.

VALENTIN: Ție să-ți fie... Hai, de ce nu te scuzi? Știu precis ce-o să spui: vezi că așa și pe dincolo... că într-o anumită perioadă s-a mai exagerat... că-n anumiți ani s-au făcut greșeli... Ce să-i faci, așa a fost să fie, u-a fost nimeni de vină.

VICTOR: În cazul tău, nu s-a făcut nici o greșală. Ți-ai cumpărat teza. Nu?

VALENTIN: Așa o fi zicînd și ăla care m-a „turnat”?

VICTOR: Cu sau fără „turnătoria” lui Gheorghe, lucrarea tot nu era a ta.

VALENTIN: N-o întoarce. Degeaba încerci s-o întorci. Eu v-am iertat de mult.

VICTOR: Te pomenești că te socotești victimă?

VALENTIN: Da' ce-s? Nu aveam condeiul cel mai bun din facultate? Nu publicam în șapte ziare și reviste? N-aveam rubrică fixă și post rezervat la ziarul local?

VICTOR: Chiar, ce s-a întîmplat cu postul tău?

VALENTIN: Ce să se întîmple? L-a ocupat Gheorghe. Dă-mi să beau.

VICTOR: Cere frumos, altfel nu capeti.

VALENTIN: Să cer frumos? Nu, tăticele, voi imi sînteți datori pînă peste cap. Mi-ați furat viața. Dați-mi, în loc, barem un coniac. Mare!

VICTOR: Ți-ai furat-o singur, deșteptule! Ai crezut că tot ce zboară se mîncă, ai crezut că dacă ai publicat zece articole în șapte ziare, diploma trebuie să-ți sosească pe tavă. Poftim, bea.

VALENTIN: Nt. Accept să-ți convertești datoriile în coniac, nu s-o faci pe generosul.

VICTOR: N-am nici o datorie.

VALENTIN: Ai, că erai secretar UTM. Într-o vreme în care s-au făcut și greșeli.

VICTOR: Nu cu tine, mă!

VALENTIN: În primul rînd cu mine... N-am nevoie de coniacul tău. Sînt un bețiv dat la fund, dar am demnitatea și banii mei. Ia te uită. (Deschide portofelul.)

VICTOR: Fiuu! Cred că și azi se mai fac greșeli. Cine ți-a dat atita bănet?

VALENTIN: Nt, nu cerșesc. Adun. Cu sudoarea frunții. Mă plîmb, zicem, prin parc. Și-l întîlnesc pe cetățeanul X. Zic: cetățene, iartă-mă că te inoportunez, n-aș vrea să-ți reamintesc o poveste veche cu o lucrare de diplomă pe care ți-am făcut-o eu, dar uite, am dat într-o patimă parșivă, cînd n-am de băut, imi pierd controlul și-ncep să aiurez cite și mai cite. Săptămîna trecută am avut o criză și, fără să vreau, l-am dat pe unul de gol. Ca să nu se mai întîmple vreo dandana de asta, o să te rog să-mi picuri un sutar. Nu, nu acum, cînd voi avea eu chef. O să te anunț, fii sigur, o să te găsească și-o să te anunț... Asta-i răzburarea mea.

VICTOR: Știi cum se cheamă povestea asta?

VALENTIN: Știu și la ce articol se încadrează în Codul Penal. Da' să-l văd pe ăla ce-ar avea curaj să cîrpească!

TEAI : Te-ai specializat, mă, vâd, că-nceerci să ne şantajezi şi pe noi.

VALENTIN : Ce să cer de la voi? Viaţa mea? Să m-ajutaţi „s-o iau de la capăt”, ca-n filmele lacrimogene? Nu mai merge, m-aţi pocnit exact în clipa cea mare. Aşa cum ai astupa gura unui copil care se pregăteşte pentru iniţia răsuflare. În cele din urmă, voi o să recunoaşteţi că aţi greşit, eu o să mă dau la fund de tot. „sfârşitul seriei a doua, ieşirea prin Săririndar”. Şi chiar dacă, azi, nu recunoaşteţi, în sinca voastră tot spuneţi: „I-am făcut zob pe ăla, da, era o perioadă de limpezire, se mai făceau şi...”

VICTOR : Vezi, mă, că te ascunzi în spaţele istoriei ca iepurele după o tufă, ca să-ţi justifici propriile păcate. Şi-ai început să crezi în povestea asta. Mîine o să ceri şi-o decoraţie, fiindcă ai suferit.

VALENTIN : Iar tu, o să mi-o dai. Atunci vei fi ministru, că nimic nu-ţi lipseşte, o să-ţi aminteşti de colegul pe care l-ai dat afară în anul cinci şi-o să-i spui şefului de cabinet : vezi că este un amărit, unul Valentin, daţi-i o medalie, acolo, să nu spună că...

VICTOR : Să nu spună ce?

VALENTIN : Ştiu şi eu?

VICTOR : Dacă afli pînă atunci, să-mi dai un telefon — capeti medalia. Dar n-o să afli niciodată. Fîndcă n-ai ce.

VALENTIN : N-am ce spune? Duceţi-vă dracului, e bine? Poftim, asta aveam de spus. (Se ghemuieşte în fotoliu şi tace.)

VICTOR : Ce faci, mă, alea-s lacrimi, din barbă?

VALENTIN : Ei, s-a prelins coniacul.

VICTOR : Ai să-ajungi să boceşti cu lacrimi de coniac!

VALENTIN : Sper să fie cinci stele.

VICTOR : Şi cum cum sînt lucrările alea pe care le vinzi la talcioc?

VALENTIN : Bune, mă. Una a luat şi-un premiu la un congres internaţional.

VICTOR : De ce nu le publici?

VALENTIN : Unde?

VICTOR : Şi Direcţia mea are o revistă.

VALENTIN : Asta s-ar chema că-mi întinzi o mînă tovarăşească, nu?

VICTOR : Asta se cheamă că noi publicăm articole bune. Şi dacă ale tale sînt cum zici...

VALENTIN : Nu, tăticle, voi plătiţi o singură dată. Clienţii mei, săracii, plătesc mereu.

VICTOR : Asta nu ţine la infinit.

VALENTIN : Eu trăiesc de azi pe mîine. De azi pe mîine, ţine.

VICTOR : De fapt, de ce ai venit?

VALENTIN : Ca să vă stric cheful. Păziţi-vă, acuşi imi dau drumul.

VICTOR : Şi s-o vezi pe Emilia.

VALENTIN : Dumnezeu, cu ce mastodont s-a măritat!

VICTOR : Ai iubit-o?

VALENTIN : Directorii generali umblă numai cu vorbe mari. Ce-i aia „iubit”? Imi plăcea să fiu în preajma ei şi-atît. Nu i-am spus-o niciodată. Eu nu pot iubi. Şi nici uri. Am

vrut să vă urăsc. Mi-am spus că trebuie să vă urăsc. Şi vâd că nu-i chip. Imi vine să vă pup pe toţi. Dracu' să vă ia! (Trage un şut în scaun, înhaţă paharul şi pleacă.)

VICTOR : Ospătar !

OSPĂTARUL (apare, alarmat. Se vede ca tras cu urechea) : Vă rog foarte mult să scuzaţi incidentul. A intrat abuziv în restaurant, pe cîntea mea!

VICTOR : Lasă, lasă... N-ai văzut maşina mea?

OSPĂTARUL : Mercedesul? Mi se pare ca plecat e-o doamnă. Care zicea că vrea să ia aer.

VICTOR : Care doamnă?

OSPĂTARUL : Eu nu mă amestec, vă rog frumos.

VICTOR : Rine, mulţumesc.

GHEORGHE (intră posomorit) : Victore, dă-mi o ţigară bună.

VICTOR : Le-am lăsat în maşină şi.. S-o fi dus şoferul pe undeva, vine el. Încearcă la Recepţie.

GHEORGHE : Ihim... Ce maşină ai tu?

VICTOR : Un Mercedes.

GHEORGHE : Conducî singur?

VICTOR : La drum lung, iau şoferul.

GHEORGHE : N-adoarme la volan?

VICTOR : De ce s-adoarmă?

GHEORGHE : Unii adorm.

VICTOR : Al meu n-adoarme.

GHEORGHE (cu speranţă) : O fi mai vechi în meserie şi s-a obişnuit cu nopţile...

VICTOR : Da' de unde, are 26 de ani, e frumuşel foc şi psihic...

GHEORGHE : De ce vă luaţi, mă, şoferi de ăştia? Minister serios sînteţi voi? Răgaţi tot felul de puşti în Mercedesuri, la naiba, cap de director general! (Iese.)

VICTOR (ridicînd din umeri) : Altul care drăcuie !

— G O N G —

15

În hol.

ION : Ceva, totuşi, nu înţeleg. De ce ţi-ai cumpărat, mă, nenorocita aia de lucrare?

VALENTIN : Ce importanţă are acum?

ION : S-ar putea să aibă.

VALENTIN : Trebuia să mă întreb atunci.

ION : Ai dreptate. Trebuia să te întrebăm atunci... Deşi...

VALENTIN : Deşi lucrarea nu era a mea, asta voiai să spui, nu?

ION : Nu, voiam să-ţi amintesc de faptul că ai fost întrebant. Şi-ai tăcut.

VALENTIN : Ții mîinte rubrica mea din ziar?

ION : „Sintagme”. Eram aproape mîndri cînd, dimineaţa, deschideam ziarul şi găseam articolul tău. „Uite, dom'le, ne spunea”, uite-l pe colegul nostru, uite ce curajos ştie să fie mereu, uite cîte-i trec prin cap...”

VALENTIN: Te-ai creată vreedată ce-nseam-ua să susții o rubrică fixă într-un cotidian? Bravam cînd vă spuneam c-o scriu într-o jumătate de oră, bravam ca s-o fac pe spontanul și pe inteligentul-fenomen. De fapt, mă căzneau de seara și pînă dimineața. Nu-i deloc ușor să fii spontan și spiritual, și profund și curajos în fiecare zi, eram cel dintîi student cu rubrică fixă din istoria Facultății, nici profesorii noștri n-au izbutit să țină o rubrică permanentă, au obosit după două-trei săptămîni. Îți dai seama de ce trăgeam cu dinții și voiam să demonstrez că Valentin poate ceea ce n-au putut alții, că Valentin poate fiindcă are ceva de spus și știe să spună.

ION: Bine, bine, dar eu te-ntrebasem despre...

VALENTIN: Despre „Valențele metaforei”, teză școlărească, pe care puteam s-o scriu în trei săptămîni, aduînd fișe, compilînd de ici și de colo și schimbînd ordinea frazelor... Mi se părea de-a dreptul caraghios să mă ocup de așa ceva, cîtă vreme transpiram, noapte de noapte, deasupra paginii albe, cău-tînd argumente pentru valorificarea poeziei lui X, pentru redescoperirea lui Y, pentru combaterea lui Z... și așa mai departe. I-am comandat lui cutărică o lucrare cinstită și obișnuită...

ION: Cinstită, din ce punct de vedere?

VALENTIN: Din punctul de vedere al lui Cutărică, poftim, ești mulțumit?

ION: Măi, Valentine, poate era bine să ne fi spus. Atunci.

VALENTIN: Și ce-ar fi fost? Tot mă dădeai afară.

ION: Da, dar cu alt suflet.

VALENTIN: E-te-te-te-na! Parcă pe condamnat l-ar interesa marca securii!

ION: Poate crezi că, atunci, ne-am topit de fericire.

VALENTIN (ironic): O, ați suferit, știu, ați suferit mult, adînc și temeinic. Dacăți fi știut ce și cum, mi-ați fi dat piciorul în spate cu dragoste, nu cu ură. Aud că există femei care se topește de fericire cînd bărbatul le rupe coastele din prea multă dragoste. Nu-s din soiul ăla, Ioane, iau palma așa cum e.

ION: Unii, dau și fug. Tu, o-nceazi și-o ștergi. Află că te-am căutat, am întrebat de tine în dreapta și în stînga, dar parcă intraseși în pămînt!

VALENTIN (răstit): În fine, de fapt, ce vrei?

ION: Cred că nimic... Ori, să ciocnim un pahar.

VALENTIN: Cu mîna asta ai votat?

ION: Toți, nu numai eu.

VALENTIN: Desigur, toți — între ei aflîndu-se și lectorul căruia i se respinseseră șapte articole la gazeta ce-mi oferise rubrică zilnică, și colegul care-i făcea curte Emiliei, și cei patru-cinci care mă invidiau din rărunchi...

ION: Ceca ce nu schimbă esențialul...

VALENTIN: Da, am prezentat o lucrare de diplomă cumpărată.

ION: Asta-i? Ciocnim?

VALENTIN: Poate n-ar trebui.

ION: Mda... Fă-mi un hatîr.

VALENTIN: De fapt, am venit ca să vă stric cheful. Să sparg paharele, să dansez pe mese și să-i torn lui Victor o sticlă de Mur-fatlar în cap.

ION: Și de ce n-o faci?

VALENTIN: Asta mă-ntreb și eu. Nu pot.

— G O N G —

16

În hol.

PUICA: Domnișoară... Eu...

MARA: Vă ascult.

PUICA: Eu sînt o simplă învățătoare și...

MARA: Și ți la Ion.

PUICA (încuviințează repede): Totdeauna am făcut orice... ca să nu-i lipsescă nimic și... Am avut mereu grijă de el și... Nu l-am lăsat o clipă singur... L-am dădăcit și... Am fost mereu alături de el și...

MARA: Și de ce-mi spui toate astea?

PUICA: Cui să le spun? Mă tem că-l cunoști mai bine, am greșit undeva, unde?

MARA: Ai înțeles vreedată cit e de puternic?

PUICA: Nu știe să coasă un nasture. Nu poate să-și facă un ceai. Nu-i în stare să repare o siguranță...

MARA: Și totuși e puternic. E cel mai puternic om din lume. Nu-l dădăci, te rog mult, lasă-l într-ale lui, lasă-l să-și păteze hainele, coase-le nasturii, fă-i ceai dacă vrei, dar nu-l înăbuși cu mărunțisuri, nu-i reproșa nepri-ceperea și stingăcia, el poate muta munții, e singurul dintre noi toți care-i capabil să facă lucruri cu adevărat mari și care va face lucrurile cele mai mari.

PUICA: Și-atunci eu... Ce rost...

MARA: Ajută-l să fie el.

PUICA: Mă disprețuiești, așa-i?

MARA: Nu, cîtă vreme ești nevasta lui.

PUICA: Ai fi vrut să fii?

MARA: Desigur, doamnă. Dar atunci n-am avut destul curaj. Iar acum e mult prea tîrziu.

PUICA: Pot să-ți scriu? Cînd n-o să înțeleg cite ceva, pot să-ți scriu?

MARA: Bine, scrie-mi.

PUICA: Copiii tăi mănîncă mere?

MARA: Ce fel de mere?

PUICA: Ionatane. Avem o livadă. Vrei să-ți trimit ionatane?

MARA: Bine, trimite-mi ionatane. Asta-i tot?

PUICA: Nu... de fapt, voiam să te rog alt-ceva. Și n-am curaj.

MARA: Știu, vrei să mă rogi să plec.

PUICA: N-am dreptul ăsta.

MARA: Ba-l ai. Eu mi-am pierdut atunci, cu zece ani în urmă, dreptul de a rămîne. Voiam să plec mîine, dar iau trenul de dimineață. Numai să găsesc pe cineva care să mă ducă la gară.

PUICA: O să te ducă Ion. E singurul care bea și rămâne treaz.

MARA: Mulțumesc. Te cheamă Puica, nu?

PUICA: Puica.

MARA: Îmi pare bine. La revedere.

— G O N G —

17

În holul de la Recepție.

VASILE: Nae, te căutam.

ION: Încă nu s-a făcut ziua.

VASILE: Nu de asta. Voiam să-ți spun că...

ION: Cred că știu.

VASILE: N-ai de unde. Voiam să-ți spun că... Că sînt un ratat. Da, da, așa e, de zece ani n-am publicat un vers. M-am terminat, Ioane. am terminat ce-am avut de spus și... asta-i tot. Asta a fost tot.

ION: Bănuiam.

VASILE: Oare și ceilalți...

ION: Cred că și ei.

VASILE: M-ai decretat prea repede geniu. Și-n loc să iau premiul Nobel, abia mi se răspunde, din cînd în cînd, la poșta redacției.

(Heana a apărut ca o umbră în cadrul ușii.)

ION: De asta bei?

VASILE (încuviințează): Poate că sînt terminat. Ioane... Ca un flacon de spray.

ION: Cu toții ne-am visat aviatori și marinari și eroi de western. Te-ai visat rege în țara poeziei. N-ai ajuns acolo, Vasile. Dar dacă greșim trenul, nu rămînem prostiți la capătul liniei, ci ne întoarcem și-l luăm pe cel adevărat.

VASILE: Ți-am spus totul, fiindcă trebuia. Acuși se face ziua de-a binelea. Pe tine, nu pot să te mint.

— G O N G —

18

În salon. Un fotoliu întors cu spatele spre public. Se vede doar o pereche de picioare. Victor dă să treacă prin fața fotoliului, dar picioarele se ridică, împiedicîndu-l.

VICTOR: Ce faci aici, bărbosule?

VALENTIN: Rumeg, așcuns după tufa istoriei.

VICTOR: Nu mă lași să trec?

VALENTIN: Nt. Am o întrebare. Revista aia a voastră publică și poza autorilor?

VICTOR: Nu.

VALENTIN: Și nu s-ar putea face o excepție?

VICTOR: În care caz?

VALENTIN: De pildă, în cazul meu.

VICTOR: Păi, cu barba asta tot nu s-ar înțelege mare lucru.

VALENTIN: Pentru o asemenea simandicoasă ocazie, mi-aș rade-o.

VICTOR: Și de ce, mă rog?

VALENTIN: Să afle toți ăia, care m-au îngropat de mult, că mai răsufliu. Și să sughită.

VICTOR: Ca să afle toți, ar trebui să-ți apară mutrișoara măcar de patru, cinci ori.

VALENTIN: E-n regulă, îți dau patru-cinci articole.

VICTOR: Fără poză.

VALENTIN: N-are nici un farmec.

VICTOR: Atunci cu poză, dar c-o condiție: îmi dai lista.

VALENTIN: Care listă?

VICTOR: Aia cu datornicii tăi.

VALENTIN: Mă lași muritor de foame.

VICTOR: Îți găsesc un post și te iau în subzistență.

VALENTIN: Adicătelea, iar îmi întinzi o mină tovarășească?

VICTOR: Iar.

VALENTIN: Nt. Abia așa te-i dat de gol, te simți cu musca pe căciulă.

VICTOR: N-ai decît să crezi ce vrei, mă, căpăținosule. Îmi mențin oferta.

VALENTIN: Prețu-i mare.

VICTOR: Cugetă și hotărăște-te.

VALENTIN: Pină dimineața, • bine?

— G O N G —

19

În holul de la Recepție. Puica și Gheorghe se plimbă încolo și înapoi. Se aude zgomotul unei mașini. Cei doi devin atenți. Mașina trece mai departe. Puica și Gheorghe își reiau plimbarea. Jocul se va repeta, intersectînd dialogul.

GHEORGHE: Unde-i Nae?

PUICA: A plecat cu Mara. La gară.

GHEORGHE: Aha. Dar bine, era băut!

PUICA: Toți ați băut. Singurul șofer treaz e al lui Victor. Și a dispărut.

GHEORGHE: Mda. A dispărut.

PUICA: Să nu se întîmple ceva.

GHEORGHE: Las' să se-ntîmple.

PUICA: Poftim?

GHEORGHE: Nimic, mă gîndeam la altceva.

(Zgomotul unei mașini. Cei doi îl urmăresc pînă dispare.)

— G O N G —

20

În celălalt hol.

VALENTIN: Amice, scoate suta.

OSPĂTARUL: Care sută, vă rog frumos?

VALENTIN: Bașcișul ăla model.

OSPĂTARUL : Păi, ce fel de domn ești, nea Valentine?

VALENTIN : Domn mare, nu se vede? Nu vezi, mă, că stau la masă cu directori generali? Hai, hai! Mișcă!

OSPĂTARUL : Dom' Valentin, s-ar putea să ne mai întâlnim și...

VALENTIN : Nu se știe ca pământul. Scoate suta! Că ăștia-s bani muncii!

OSPĂTARUL : Ziceați că la loz în plie...

VALENTIN : Mă mai ții mult?

OSPĂTARUL (întinzându-i bancnote) : Poftim, dom' Valentin. Să știți că-i prima oară când mi se întâmplă.

VALENTIN : Ești tinerel, băiete, pină-ți crește barba, mai ai destule de văzut.

(Valentin iese. Ospătarul rămâne pironit locului.)

— G O N G —

21

Salonul motelului. În jurul mesei.

VASILE : Emilio, te vedeam la televizor înaintea meciurilor, când se cîntă imnul. Ce simți tu când se cîntă imnul?

EMILIA : Te furnică pină la creier și-ți dau lacrimile.

VICTOR : Hai noroc, popor!

VASILE : Sănătate!

ILEANA : Gata. (Șoaptă.) Ajunge.

VASILE : Ultimul pahar.

(Valentin apare, cu paharul în mînă; dă să se așeze lângă Emilia, pe locul lui Petre.)

VICTOR : Acolo e ocupat mă.

VALENTIN : Iertati-mă... (Către Emilia.) Te rog să mă ierți.

EMILIA : Stai, Val. Bărbatu-meu scotocește prin colecții.

VALENTIN : N-a fost ofsaïd; să știți.

EMILIA : N-o fi fost.

VALENTIN : Cum de m-ai recunoscut așa, cu barbă?

EMILIA : M-ai mai întrebat. După ochi. Un pic mai încetoșati, dar oricum, ochii tăi.

VALENTIN : Ce vrei să spui?

EMILIA : Nimic...

VALENTIN : Bine că-i așa.

VICTOR : Băieți, se face ziuă.

VASILE : Mulți ani trăiască!

TOTI : La mulți ani!

GHEORGHE (apare din stînga, îmbrăcat, gata de plecare) : Fraților, nu mă simt prea bine. Iertati-mă, plec.

VICTOR : Nici vorbă, stai cu noi.

GHEORGHE : Băieți, la revedere.

VICTOR : Bea un pahar și trece.

GHEORGHE : V-am spus, nu mă simt prea bine.

PUICA : Cred și eu. Cum să te simți bine cînd...

VICTOR : Sssst ! Taci !

GHEORGHE : La revedere.

VICTOR : Și ne vedem peste zece ani, nu? GHEORGHE : E-n regulă, ne vedem peste zece ani.

VICTOR : Dacă apare Sofia, ce să-i spunem? GHEORGHE (privind în pămînt) : Că o aștept.

PUICA : Așa-ți trebuie.

VICTOR : Sssst ! Ți-am spus să taci.

GHEORGHE : Așa-mi trebuie. Nu pot fără ea. Inexplicabil, dar nu pot fără ea. Poate pentru că privește cu îndoială tot ce-i spun. Viața ei cîndă a învățat-o să privească totul cu îndoială. Încolțit mereu de materiale ultra-verificate, orice gazetar e omul certitudinilor. Îndoiala îl echilibrează. Poate asta-i explicația, poate nu-i asta...

VICTOR : O să se-ntearcă.

EMILIA : Desigur, s-a dus să ia puțin aer. GHEORGHE : Totdeauna i-au plăcut mașinile lungi și negre. Visul ei a fost s-ajungă nevasta unui șef cu mașină lungă și neagră.

VICTOR : Rubrica „Fapte ce trebuie dezaprobat” n-are mașină?

GHEORGHE : Are. Un L.M.S. cu norma de casare.

VICTOR : Nu s-a dus cu Mercedesul. A plecat pe jos, pur și simplu să se plimbe.

GHEORGHE : E copilăroasă și atît. A vrut să vadă cum zboară un Mercedes negru. Dar nu trebuia s-o facă acum. Nu fată de voi. Știu ce credeți. Dar Sofia e-o fată bună... Mă tem e-o țin prea mult închisă în casă... Și-i vorbesc doar de inadaptații mei. În fiecare seară, împlînrile de peste zi — delapidări și violuri și efracții. Cutare proces... cutare sentință...

ILEANA : I-ai adus vreodată flori?

GHEORGHE : Ce flori?

ILEANA : Eu știu? Dacă vrei, sinziene. Dintr-acele pe care le culegeam aici, acum zece ani. În lumea asta nu-s și flori?

GHEORGHE : Or fi.

VICTOR : Altă rubrică, așa-i?

GHEORGHE : Dați-mi să beau.

VALENTIN : Ești invitatul meu.

GHEORGHE : Sint caraghios, nu?

PUICA : Sigur că ești.

VICTOR : Sssst ! Ține-ți odată gura!

PUICA : Voiam să spun doar că un bărbat care...

VICTOR : Gura! Unde ți-e bărbatul?

PUICA : La gară. Ca să...

VICTOR : Aha... Mă Gheorghe, n-are nici un rost să pleci.

GHEORGHE : Poate mă opresc în hol.

VICTOR : Asta-i o faptă ce trebuie deza-probată.

GHEORGHE : O fi. (Iese.)

PETRE (intră debordant, cu un ziar în mînă) : Unde ești, dom'le? Unde-i ăla cu ofsaïdul, domnilor? Unde-i, să-i arăt „România liberă”? Să-i arăt ce serie presa centrală!

OSPĂTARUL : Pe cînstea mea, serie e-a fost gol clar!

PETRE : Unde-i ăla, domnilor? Să-l iau de după ceafă și să-i arăt presa centrală! Să nu-mi fure mie golurile, că astea se înscriu cu transpirație, domnilor!

VICTOR: Nu cu şpiţul.
PETRE: Păi nu? Cine mai şutează azi cu şpiţul, domnilor?
EMILIA: Gata, Petre. Dă-l naibii de gol!
PETRE: Tovarăşul director general îl dă naibii de minister? Ministerul meu e golul din Danemarca. Şi nu mi-l fură nimeni, auziţi?
OSPĂTARUL: Cum să vi-l fure, a fost şut din întoarcere, şut de zile mari, fără pendulare, pe cinstea mea!
VICTOR: L-ai marcat o dată, ajunge, ce mai vrei?
PETRE: Păi nu vezi că...
VICTOR: A plecat, gata, ce mai vrei?
PETRE: Anume a plecat, las' că-l ştiu eu!
OSPĂTARUL: Se-ntimplă chestii d'astea, pe cinstea mea! Ehe, ei! clienţi pleacă fără să plătească!...
PETRE (bodogăneşte): Auzi, dom'le, ofsaid în Danemarca, văzut la Sovata!
VICTOR: Gata toată lumea? Paharele-s pline?
VASILE (candid): Pline-ochi.
ILEANA: Hai, băieţi! Ultimul pahar. Şi pe urmă, ultimul dans. Următorul, peste zece ani. Sănătate!

— G O N G —

22

În hol, Se-aude o maşină oprindu-se. Puica şi Gheorghe tresar, apropiindu-se de uşă. Intră Ion. Puica oftează uşurată. Gheorghe se aşază în fotoliu.

ION (îşi aprinde o ţigară): De ce nu mă întrebi nimic? (Puica ridică din umeri.) E prima oară cînd nu mă întrebi nimic. (Puica din nou, o simplă ridicare din umeri.) Totuşi, spune şi tu două vorbe.

PUICA: Cum e ţigara... după atîţia ani?

ION: Nu ştiu. Nici n-o sînt.

PUICA: Nu vrei să mergem dîncolo?

ION: Hai. Cred că-i ultimul dans.

(Se-aude o maşină. Gheorghe tresare. Maşina trece mai departe. Ion şi Puica ies.)

— G O N G —

23

EMILIA: Val, după ce te bărbiereşti, îmi trimiţi o poză, da?

VALENTIN: De ce să mă bărbieresc?

EMILIA: Cred că nu mai ai nevoie de barbă.

VALENTIN: Şi de ce să-ţi trimit poza?

EMILIA: Cine mai ştie? Uite-aşa.

ILEANA (intră din singa, cu paharul în mînă): Domnule Val, numai cu dumneavoastră n-am ciocnit.

VALENTIN: Şi de ce să ciocniţi cu mine?

ILEANA: Fără vreun motiv special. Fiindcă am ciocnit eu toţi.

VALENTIN: Aşa mai merge. (Ciocneşte.) La mulţi ani!

ILEANA: Vasile! (Vasile intră. De asemenea cu paharul în mînă.) Nici tu n-ai ciocnit cu domnul Val.

VASILE: Mi-a fost teamă. E singurul care a scris despre mine. Acum zece ani, într-un colţ de gazetă, adevărat, dar a citat şi patru versuri. Singurele citate vreodată.

VALENTIN (morocănos): Cu mîna asta ai votat atunci?

VASILE (neşteptat de lucid): Cu mîna asta ai scris că-s genial?

— G O N G —

24

În holul de la intrare, singur, Gheorghe pîndeşte zgomotul motoarelor. Maşinile vin şi trec.

— G O N G —

25

În sala de dans.

Finalul unui tango. Perechile rămîn îmbrăţişate. Grupurile s-au contopit. Nimeni nu scoate o vorbă.

— G O N G —

26

Salonul principal, gol. E dimineată. Scaunele răsturnate. Ospătarul mătură. Găseşte, după perdea, buchetul de sinziene. Îl ia, îl cercetează şi-l aruncă în găleată.

CORTINA

Iaşi, ianuarie 1973.